Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

СЕРЕДА
17 грудня
2003 року

№ 240 (3240)

На 50–річний ювілей... ...знову велосипед!

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Співробітництво має бути тривалим і ефективним

За тривале й ефективне співробітництво з Міжнародним валютним фондом висловився Голова Верховної Ради України Володимир Литвин під час учорашньої зустрічі з директором Європейського департаменту МВФ Майклом Депплером. За словами прес-секретаря Голови ВР Ігоря Сторожука, Володимир Литвин зазначив, що цьому сприятиме й той факт, що українська економіка нині динамічно розвивається. В. Литвин наголосив на необхідності створити цілісну систему співробітництва України та МВФ, перевести його в русло консультацій, залишивши, водночас, і деякі програми кредитування, насамперед «стенд-бай». Майкл Депплер під час розмови також відзначив гарні показники української економіки й наголосив на важливості для України подальшої співпраці з МВФ. Це, на його думку, позитивно вплинуло б на імідж нашої країни. Пан Депплер наголосив також на потребі розв'язання питання відшкодування ПДВ.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОФІЦІЙНО

Країна, де плюралізм думок — традиція

Учора делегація Верховної Ради України, очолювана Головою ВР Володимиром Литвином, прибула з візитом до Французької Республіки. У Франції, що славиться своїми традиціями парламентаризму, особливу увагу приділяють міжпарламентському співробітництву. Як повідомили «ГУ» в Посольстві Франції в Україні у переддень візиту: «Міжпарламентські зв'язки є важливою складовою французько-українських відносин. Візит до Франції Голови Верховної Ради дасть можливість ще більше їх активізувати. Візит відбувається за три тижні після відвідин Парижа Міністром закордонних справ Костянтином Грищенком. Ми вітаємо це нове свідчення динамізму, яке характерне для нашого двостороннього співробітництва».

(Закінчення на 2-й стор.).

ГАСТРОЛІ

Нам би такого царя

Артист Федір Стригун мало не зробив переконаними монархістами кілька десятків українських політиків. Це було під час вистави «Державна зрада», яку львівський театр імені Заньковецької показав у Києві.

П'єсу написано за документами процесу кирило-мефодіївців. Головний «державний зрадник» тут — Тарас Шевченко. Це звучить іронічно й навіть актуально: нині Тарас навряд чи зміг би виступити на якомусь каналі УТ — йому інкримінували б опозиційність, екстремізм та інші непристойності, що їх у нас в ефірі нема.

Поглянути на такого Тараса прийшло немало людей, і чи не половину публіки становили політики, зокрема депутати парламенту нинішнього й минулих скликань. Це змусило заньківчан хвилюватися. До того ж Степан Глова, котрий грав Шевченка, здається, застудився в дорозі й мав флюса, тому Тарас проти волі актора був трохи бундючний. Глова «карався і мучився», працював героїчно, й публіка сприймала його «на ура».

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото автора.

ПЕРЕДПЛАТИВ І ВИГРАВ!

Яків Савович Юрченко з села Олишівки Чернігівської області купив свого першого велосипеда у 1953 році. Їздив на ньому на роботу, по гриби, а бувало — і до обласного центру. Потім на ньому «виростали» син Віталій та дочка Людмила, онук Сергійко. Уявляєте, старенький велосипед Харківського заводу і досі в сім'ї на ходу. Мабуть, за те, що дбайливі господарі змогли утримувати його в доброму стані до 50-річного ювілею, доля усміхнулася Юрченкам. Передплатникам майже з десятирічним стажем випав цього разу досить пристойний приз — велосипед виробництва «ЧеЗаРа». Бажаємо і йому дожити до такого поважного ювілею. Нехай він дарує-«накручує» родині здоров'я і молодість!

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігів.

БЛІЦОПИТУВАННЯ — СЕВАСТОПОЛЬ

Що вас сьогодні хвилює найбільше?

Мирослав Монастирський, інженер-електронник, пенсіонер:

— Чому скасували пільги на оплату комунальних послуг жертвам політичних репресій? Навіть посвідчення, що стало непридатним за десять років, поміняти не можу — відправляють із одного кабінету до іншого.

Людмила Адаменко, інженер кіно:

— Місцева влада практично нічого не робить, щоб зберегти ялівцеві посадки, незабаром їх у Криму зовсім не залишиться.

Лариса Михайлівна, учитель:

— Раніше у присутності дам офіцер не смів сидіти. А тепер морські офіцери в громадському транспорті роблять вигляд, що сплять.

Ольга М., сучасна кріпачка:

— Яку пенсію я отримуватиму, якщо ось уже п'ять років працюю на хазяїна без відпусток і отримую зарплату в конверті, а офіційна — 70 гривень.

Записала Світлана КАЛИНОВСЬКА.

У НОМЕР

Мазутна пляма в акваторії порту

Акваторію Одеського морського торгового порту забруднено мазутом. З'ясовано, що джерелом інциденту став танкер «Анаполі-1», що прибув до гавані під панамським прапором. Площа розливу нафтопродукту на поверхні води — близько 150 квадратних метрів. **Як передав наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК**, підняті по тривозі два нафтосміттєзбирачі швидко ліквідували нафтову пляму. Держінспекція з охорони Чорного моря розслідує, якої шкоди в результаті розливу мазуту завдано природі. Танкер затримано.

Понтон пішов

На суднобудівному заводі ВАТ «Дамен Шіпярдс Океан» спущено на воду багатоцільовий понтон, збудований на замовлення британської компанії «Роберт Вінн і сини». Технічно складне повнокомплектне судно призначене для перевезення великогабаритних вантажів масою до 1200 тонн і використовуватиметься в електроенергетичній та нафтовій промисловості. Під час будівництва за ним постійно спостерігали представники фірми-замовника. Роботою миколаївських суднобудівників вони залишилися задоволеними, **інформує наш власний кореспондент Олена ІВАШКО.**

Стало місто «автономним»

Чотири з половиною тисячі квартир у Новій Каховці на Херсонщині зимуватимуть із «власним» теплом. Це більше ніж чверть житлового фонду, підключеного до централізованого теплозабезпечення. Переваги такого рішення безперечні: маючи і тепло, і гарячу воду, споживач сплачує лише за газ. Витрати зменшуються на 50—70 відсотків. Вартість приладів та їх монтажу — 2—3,5 тисячі гривень, залежно від вартості котла. «Пільгові категорії населення з бюджету отримали допомогу — по тисячі гривень», — зазначає секретар Новокаховської міськради Володимир Коваленко. Бажаючих нині стільки, що у газовій службі виникла черга на підключення вже змонтованих автономних систем, **повідомляє наш власний кореспондент Алла БРУСИЛОВА.**

На «Дзержинці» — новий хазяїн

ПРИВАТИЗАЦІЯ

Фонд держмайна України підбив підсумки конкурсу з продажу 98,8 відсотка пакета акцій Дніпровського металургійного комбінату імені Дзержинського. Його переможцем стала корпорація «Індустріальний союз Донбасу» (ІСД), котра запропонувала за держпакет 710 млн. гривень за стартової ціни 587,1 млн. гривень. Остаточну суму визначить кваліфікований оцінювач до 25 січня 2004 року. І корпорація виплатить її протягом місяця з часу підписання договору купівлі-продажу.

Попри значну стартову вартість держпакета, що є рекордом за всю історію приватизації вітчизняного гірничо-металургійного комплексу, ІСД розглядає її лише як незначну частку всіх капіталовкладень. Як відомо, тільки наступного року обсяг інвестицій, необхідний для того, щоб ДМК не зупинився вже в першому півріччі, становить 200 млн. гривень. ІСД зобов'язався інвестувати в підприємство до 2008 року понад 1 млрд. гривень, а також розв'язати проблему кредиторської заборгованості шляхом реструктуризації на два роки з наступним викупом.

(Закінчення на 2-й стор.).

Доходи Держбюджету України за 11 місяців становлять майже 50 млрд. гривень, видатки — 47 млрд. гривень

ПОЛІТИКА

Країна, де плюралізм думок — традиція

(Початок на 1-й стор.).

Програмою першого дня перебування нашої делегації в Парижі було передбачено зустріч з Головою Сенату (верхньої палати) Франції паном Крістіаном Понселе. Пан Понселе вже відвідував Україну 1999 року. Тоді в інтерв'ю «ГУ» він зауважив, що йому дуже сподобалася і наша країна, і дух парламентаризму, який він відчув, виступаючи перед Верховною Радою. Пригадати панові Понселе справді є що. Тоді саме в розпалі була війна в Югославії. Тож наші депутати, котрі виступали проти війни, демонстративно залишили зал після перших слів пана Понселе. До речі, цими словами були: «Україна, проголосивши незалежність ще у 20-ті роки, лише з падінням СРСР отримала свою державність, а український народ остаточно завоював незалежність». Повторю, демарш лівих парламентських сил панові Понселе сподобався, бо, на його думку, засвідчив, що в Україні є демократія і плюралізм думок. А у Франції це цінують. Тоді ж, під час підсумкової прес-конференції, пан Понселе заявив, що Україна скоро стане великою силою. А головне завдання Франції та України — створити могутню Європу, «не залежну від сильних союзників за її межами».

Про сильну Європу та місце в ній України, сучасне і майбутнє, йтиметься й під час дводенного візиту Голови Верховної Ради до Парижа. Франція не раз висловлювалася на користь залучення України до таких галузей європейського співробітництва, як ЮВС, створення зони вільної торгівлі, транскордонної та регіональної співпраці. На думку офіційного Парижа, Україну необхідно активніше залучати до європейських процесів. А щодо нашого партнерства — зробити так, щоб «двері для України були відкриті».

Проте реальність така, що нині французька сторона вважає передчасним вести мову про вступ України до ЄС та підписання асоціативної угоди. Водночас Париж схвально поставився до ідеї налагодити тристоронній консультативний механізм Франція—Польща—Україна і використати при цьому здобутки співпраці у форматі Веймарського трикутника. Про що заявив у травні цього року Президент Франції Жак Ширак. Прагнення пов'язати в рамках євроінтеграційного співробітництва Польщу та Україну — принципово новий елемент французької дипломатії. В МЗС України вважають, що це свідчить про зростання уваги до України в контексті розширення ЄС і «нового сусідства».

Водночас можна говорити, що двосторонні україно-французькі відносини також набули певної динаміки. Про це свідчать контакти вищих посадових осіб, збільшення прямих французьких інвестицій в нашу економіку (49,2 млн. дол. США — переважно в такі галузі, як сільське господарство та харчова промисловість). Щоправда, цифра товарообігу вже кілька років поспіль майже не збільшується. Проте є істотні досягнення на рівні так званої народної дипломатії. Дні української культури у Франції, наші виставки, концерти українських виконавців — з кожним роком дедалі помітніші події в культурному житті країни. А у квітні на нас очікують Дні французької культури. Попередня програма обіцяє, що «Французька весна» буде незабутньою.

Але повернімося до міжпарламентських контактів. У Парижі вважають, що Україна вже має свій цікавий досвід парламентаризму. У Києві — що в цьому напрямі можна ще багато чому повчитися у французьких колег. Нині такий обмін досвідом відбувається на рівні україно-французької та французько-української парламентських груп дружби. Хоча, можливо, в Парижі буде домовлено і про інший формат співпраці.

Сьогодні Володимир Литвин зустрінеться з Головою Національних Зборів Франції Ж.-Л. Дебре, Генеральним секретарем Парламентської асамблеї ЗЄС К. Камероном, керівництвом української громади. Покладе вінки до пам'ятника Т. Г. Шевченку в Парижі.

Наталя ФІЛІПЧУК.

Париж.

ФОТОФАКТ

Загальноосвітній навчальний заклад № 8 імені Панаса Мирного — один із найстаріших і найшанованіших у Полтаві. За 100 років існування з його порога пішли у світи тисячі учнів, чимало з них стали гордістю не лише міста та області, а й країни. На ювілейні урочистості до учнівсько-педагогічного колективу завітало багато випускників і почесних гостей — з подарунками, словами подяки і побажаннями сіяти розумне, добре, вічне.

На знімку: найменших вихованців школи та їхніх учителів вітають голова Полтавської обласної державної адміністрації Олександр Удовіченко (**праворуч**) і народний депутат України Анатолій Кукоба (**в центрі**).

Фото Володимира СТАДНИКА.

Співробітництво має бути тривалим і ефективним

(Початок на 1-й стор.).

Володимир Литвин зазначив, що ця проблема є винятково внутрішньоукраїнською, її усвідомлюють і в парламенті, і в уряді, тож є всі підстави розраховувати на розв'язання цієї проблеми якщо не в найближчому майбутньому, то у визначеній перспективі. На думку Володимира Литвина, нині потрібно насамперед стабілізувати заборгованість держави з ПДВ, не дати їй розростатися. Щодо іншої проблеми — заміни пільг на адресну допомогу, то Голова Верховної Ради висловився за виважений підхід у її розв'язанні. Це не може бути зроблено за один крок, оскільки може призвести до падіння життєвого рівня тих верств населення, які нині користуються пільгами, сказав Володимир Литвин. Він зауважив, що нагальною потребою є нині збільшення надходжень до держбюджету і покращення життя людей, чому сприяла б і гнучкіша система оподаткування.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Касаційний — неконституційний

Конституційний Суд визнав такими, що не відповідають Конституції, положення Закону України «Про судоустрій України» щодо утворення в системі судів загальної юрисдикції Касаційного суду України, його складу та повноважень, повноважень суддів, статусу голови, заступників голови та президії Касаційного суду України, а також терміну утворення і початку здійснення Касаційним судом України повноважень щодо розгляду справ.

КС виходить з того, що положеннями ст. 125 Конституції України визначено систему судів загальної юрисдикції, названо всі її ланки: Верховний Суд України, інші види судів — вищі спеціалізовані, апеляційні, місцеві, а в Перехідних положеннях Конституції передбачено «формування системи судів загальної юрисдикції в Україні відповідно до статті 125 цієї Конституції». Отже, утворення в системі судів загальної юрисдикції Касаційного суду України суперечить статтям 125, 131 Конституції України.

Докладніше про аргументи КС та суб'єктів конституційного подання 62 народних депутатів України читайте у найближчих номерах газети.

ПРИВАТИЗАЦІЯ

На «Дзержинці» — новий хазяїн

(Початок на 1-й стор.).

На прес-конференції голова ради директорів корпорації ІСД Сергій Тарута зазначив: «Ми взяли на себе досить серйозні зобов'язання з інвестиційної програми, обсяг яких у найближчі кілька років становитиме 1 млрд. гривень». За його словами, з наступної тижня на ДМК імені Дзержинського починає роботу група фахівців ІСД, які проведуть детальну оцінку стану виробничих потужностей і визначать потреби в інвестиціях на найближчий час. Уже тепер корпорація розуміє, що передусім капіталовкладень вимагає доменне виробництво, реконструкція якого може коштувати 200 млн. гривень.

Крім того, ІСД ініціювала розробку і реалізацію в 2004—2007 роках соціальної програми, орієнтованої на забезпечення соціальної захищеності багатотисячного трудового колективу комбінату.

Якщо на участь у конкурсі претендує лише одна компанія, ФДМ здійснює експертну оцінку виставленого на продаж пакета, й у разі оплати його конкурсантом за запропонованою фондом ціною його визнають переможцем конкурсу.

Фіксовані умови конкурсу передбачали, зокрема, погашення протягом 60 днів після підписання договору закупівлі-продажу простроченої кредиторської заборгованості ВАТ перед бюджетом у розмірі 1,563 млн. гривень; реалізацію програми технічної реконструкції, впровадження прогресивних технологій, у тому числі шляхом внесення до кінця 2005 року 75 млн. гривень для завершення капітального ремонту і реконструкції доменної печі № 10; нерозірвання трудових договорів із працівниками підприємства протягом року.

Нагадаю: ДМК імені Дзержинського спеціалізується на виробництві чавуну, сталі, прокату і товарів народного споживання.

Сергій ВЛАД.

У НОМЕР

Подяка за послідовну підтримку

Україна і Канада відзначають необхідність тіснішої співпраці в податковій та фінансовій сферах. Про це йшлося позавчора на зустрічі заступника Голови Верховної Ради України Олександра Зінченка з послом Канади Ендрю Робінсоном.

Ендрю Робінсон

Олександр Зінченко

Як повідомили в секретаріаті заступника глави парламенту, сторони високо оцінили рівень співробітництва між парламентами двох країн, визначивши спільні підходи до реалізації чергового, третього, етапу канадсько-українського законодавчого міжурядового проекту.

О. Зінченко відзначив «особливий та продуктивний характер українсько-канадського партнерства» і подякував Е. Робінсону за послідовну підтримку Канадою «перетворень в Україні в напрямі побудови демократичної держави».

Сторони також обговорили внутрішньо- і зовнішньополітичну ситуації в Україні, перспективи реалізації політичної реформи, європейської та євроатлантичної інтеграції.

Мудрість педагога і науковця

Лідер депутатської групи «Народовладдя» Богдан Губський назвав дискримінаційною статтю чинного законодавства про вищу освіту, якою запроваджено віковий ценз для ректорів вищих навчальних закладів — шістдесят п'ять років. За словами народного депутата, таке обмеження всерйоз нічим не обгрунтоване і будується, скоріше, на чиїхось забаганках, ніж на здоровому глузді.

«Неоціненний життєвий досвід, мудрість педагога і науковця, організаторський талант — це національний скарб, якому часто непідвладні штучні вікові межі і який ми повинні оберігати, як інтелектуальний генофонд. Маємо сотні прикладів, коли ректори у поважному віці примножували славу своїх навчальних закладів, залишаючись безперечними авторитетами для своїх колег», — наголосив Богдан Губський. І зауважив, що в Україні теж є промовисті докази «не на користь вікового цензу» — академічні науково-дослідні інститути. «Відсутність таких вікових обмежень для директорів аж ніяк не впливає на результативність діяльності переважної більшості цих закладів: чимало з них були і є центрами всесвітньо відомих наукових шкіл».

Неприпустимо, коли професійний рівень ректора нині визначає чиновник відділу кадрів, а не вчена рада, професорсько-викладацький чи студентський колектив, зауважив Богдан Губський. Він повідомив, що депутатська група «Народовладдя» вже подала на розгляд парламенту законопроект про зняття вікового обмеження для ректорів, сподіваючись, що депутати підтримають цю ініціативу найближчим часом.

Прес-служба «Народовладдя».

Молодим у нас дорога

Протягом трьох місяців в управліннях і відділах Івано-Франківської виконавчої влади стажуватимуться студенти-економісти місцевих вузів. Понад 30 юнаків і дівчат ознайомляться з роботою облдержадміністрації, а ще 25 — міськвиконкому. Програма здійснюватиметься у рамках проекту «Молодь і влада», організованого обласною молодіжною адміністрацією.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

САМОВРЯДУВАННЯ

Неуточнені списки — недійсні вибори

Сесія Миколаївської міськради прийняла рішення про результати виборів по трьох виборчих округах. У 22-му окрузі вибори визнано недійсними уже втретє через неуточнені списки виборців. Представляти інтереси 70-го округу після року судових розглядів буде молодий юрист Андрій Кристенко, член СДПУ(о). А в 28-му окрузі обрали комуніста Миколу Візира. Відповідно поповнилися і фракції в міськраді: соціал-демократів — до десяти осіб, комуністів — до шести.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

ФОТОФАКТ

У Донецькому обласному краєзнавчому музеї відкрито виставки «Маю честь» (свої роботи представили фотомайстри, більшість із котрих у міліцейських погонах, із восьми областей України) і «Прощавай, зброє!» (експонати якої... вилучені у злочинців).

Фото Дмитра ЛЮБЧЕНКА.

ГАСТРОЛІ

Нам би такого царя

(Початок на 1-й стор.).

Щоправда, в другому акті трапилася непередбачена заминка: на сцені з'явився постановник вистави Федір Стригун у ролі царя Миколи II. Стригун подав царя вельми несподівано. Ось цар приходить додому з шевченковою поемою «Сон» і дає почитати цариці ті рядки, що стосуються саме її: «мов опеньок засушений, тонка, довгонога». Поки цариця читає, імператор ледь стримує регіт. Потім питає у цариці: "Де він тебе бачив?!» Озираючи імператрицю збоку критичним оком, він, здається, по-чоловічому солідарний із Шевченком. Цар у Стригуна — сильний, а тому не злий. Ще мить —і він, замість заслати Тараса на десять літ, попросить: «Дай слова перепишу!» Але тут бісова цариця (Таїсія Литвиненко) каже: «А ти читай далі, що там про тебе та про твоїх друзів-п'яниць Шевченко пише!» Ну, тут цар ображився за друзів і припаяв Шевченкові десять літ. Он як воно було! Так і хочеться сказати цю фразу, вона проситься на язик завдяки цій ролі, в яку Стригун примушує вірити більше, ніж у документи.

У Стригуна цар — могутній самоіронічний дядько. Він світиться якоюсь азартною, дуже зрозумілою радістю, яку можна сформулювати так: «Я, хлопці, хоч і цар, але, на відміну від вас, демократів, бачив самого Шевченка, а ви — ні!» Цей фантастичний відблиск особистої істини («Я — бачив!») не заважає нам любити Шевченка як Шевченка, а Стригуна любити як чудового артиста, в якій завгодно ролі. Оце якраз і є маленьке диво, що може трапитися з нами лише в театрі.

Цікаво було дивитися на глядачів-політиків. Як люди, котрі рідко бувають в театрі, вони дисципліновано аплодували «нашому» Тарасу. Цар теж їм подобався, але... аплодувати чи ні? Про всяк випадок, аплодували не дуже. Та коли актори вийшли кланятися — Федора Стригуна зустрів шквал оплесків! За цим читалось: нам би зараз в Україну отакого царя, він би нас помирив і об'єднав.

Віталій ЖЕЖЕРА.

СПОРТ

Звідусіль

Легка атлетика. Единбург (Шотландія). Чемпіонат Європи з кросу. Українець Сергій Лебідь став чотирикратним переможцем, вигравши дистанцію 10 кілометрів (30,47). «Срібло» дісталося іспанцеві де ла Осса, котрий відстав від Лебедя на 21 секунду, а «бронза» в португальця Хенрікеса. У змаганні жінок (7 км) першою була англійка Паула Редкліфф.

Сучасне п'ятиборство. Афіни (Греція). Кубок світу. Фінальний турнір. Наша Тетяна Терещук стала срібним призером, набравши 5376 очок. Тетяна програла лише вісім очок Георгіні Херленд з Великої Британії. Третя позиція у росіянки Наталі Муратової (5369).

Теніс. Упродовж двох тижнів киянка Катерина Бондаренко виграла два юніорські турніри першої категорії у США. В обох фіналах Катя перемагала румунку Моніку Нікулеску. У другому випадку вона стала першою на відкритому зимовому чемпіонаті Американської тенісної асоціації, перегравши Нікулеску, — 6:3, 6:4. Цей успіх та зароблені 150 очок дали змогу українській спортсменці увійти до десятки найсильніших юніорок світу. Окрім того Бондаренко — одна з головних фавориток на турнірі категорії А «Орандж Боул інтернешнл», що стартує тепер.

Футбол. Французький півоборонець мадридського клубу «Реал» Зінедін Зідан став найкращим футболістом світу за версією ФІФА 2003 року. Друге місце посів його співвітчизник Тьєррі Анрі з англійського «Арсеналу», третє — бразилець Роналдо з «Реала». У голосуванні взяли участь 142 тренери національних збірних різних країн.

До Нового року — півкроку. Ялинку маєте?

РЕПОРТАЖ

Перед Новим роком завжди накопичується стільки справ, що цього разу вирішила бодай одну з них розв'язати заздалегідь — придбати ялинку. Варіантів було небагато: або купити живу ялинку, або замінити її штучною.

Почавши похід по крамницях, у першому ж магазині квітів під стіною запримітила три штучні ялинки. Темно-зелена — 320 грн., а її світліші сусідки з жорсткішими гілками — 650 і 950 гривень залежно від висоти.

— Чому така різниця в ціні? — запитую у продавця.

— Бо мають різних виробників, — пояснили мені. — Ота, що дешевша, — китайська, а ці дві — польські.

— А українських нема? — цікавлюся.

— Нема. Та хіба вам не все одно, чия ялинка?

Мені було не все одно. Чому наші підприємства не випускають штучних ялинок, а так легко віддають ринок іноземним фірмам? Згадала нещодавню розмову з керівником одного з місцевих підприємств, яке спеціалізується на випуску ялинкових прикрас. На запитання, чи розширюватимуть вони асортимент до Нового року, почула відповідь: «Нічого нового. Все старе». «А чому?» — не вгаваю. — «Маю перед вами звітувати, чи що?» — сердито відповів керівник.

Мабуть, важко людям з таким настроєм видумувати щось радісне і романтичне для Нового року. От і втрачають ринок...

Платити 320 гривень за ялинку мені було не по кишені. Вирішила заглянути в універмаг. Там торгівля зеленими деревцями і ялинковими прикрасами тільки розгорталася. Штучні ялинки від 120 до 180 см коштували значно дешевше — 65—95 гривень. Однак її ще треба прикрашати. Знову витрати. В середньому одна іграшка коштує 3,50 грн. Я взяла кульку і мало не випустила з рук. Побачивши, як я злякалася, продавщиця заспокоїла, що кульки не б'ються. Я кинула прикрасу в коробку, а на моїх пальцях залишилася позолота. «Обсипається блиск», — скрушно зітхнула продавщиця. Що поробиш, кожен плюс має свій мінус.

Я згадала, що крім іграшок мають бути гірлянди. Електричні коштують від 10 гривень. Яких тільки тепер не роблять — павутинка, зірки, серця тощо! Мене цікавили ялинкові гірлянди-«дощики». Їх на прилавках лежали цілі оберемки ціною від 2 до 6 грн. за метр. Але в мене з'явилася нова думка: я побачила на полицях маленькі штучні ялинки. Малесенькі коштували 30 гривень, а з золотими прикрасами та намистами — 35 грн. Ще менші ялиночки, які пасували б до святкового столу, в іншому магазині я знайшла за 8 і 16 грн. І вже завершуючи прогулянку, в одному з відділів застигла, зачарована ялинкою, що виблискувала оптичними волокнами: переливалася то червоним, то бузковим, то зеленим, то синім світлом. Отаке задоволення на Новий рік — від 195 грн.

Врешті я розгубилася: на чому зупинити свій вибір? Людей біля прилавків з новорічними прикрасами ще мало, та й погоди новорічної ще нема. Може, трохи зачекати? Здається, передноворічної біганини мені знову не уникнути.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

ЦІНИ ТА ЦІННОСТІ

Зростали не за сезоном

Листопад — місяць, коли підприємства, як правило, вибирають експортні квоти, скидають обсяги виробництва продукції, зосереджуються на інвентаризації основних фондів, укладанні нових контрактів тощо. Обсяги промислового виробництва мимоволі скорочуються, через що певної корекції зазнають і макропоказники, передусім ВВП (валового внутрішнього продукту).

Але цього року промисловість зростає не відповідно до сезону: у листопаді виробництво наростаючим підсумком збільшилося на 15,5 відсотка, сягнувши рекордного за всі роки рівня. Нагадаю: найвище для листопада зростання у промисловості було зафіксоване 2001 року — 15,4 відсотка.

Стабілізація такої високої динаміки о цій порі зберігає перспективи утримання, як ми і передбачали, семивідсоткового приросту ВВП. Мало того, за січень-листопад зростання ВВП сягнуло свого річного максимуму — 7,7 відсотка. Хоча в обробній промисловості темп зростання валової доданої вартості скоротився на 0,1 відсотка, у добувній він прискорився на 0,3.

А головне — скоротилося з 13,2 до 11,9 відсотка відставання у сільському господарстві, яке формує приблизно п'яту частину приросту ВВП. На 1,3 та 0,9 відсотка відповідно зросла віддача у торгівлі та на транспорті, які також формують п'яту частину кінцевого суспільного доходу. Звідси випливають щонайменше два висновки. По-перше, послаблення економічного зростання вдалося уникнути. Грудень може ще більше покращити макропоказники, вивівши зростання ВВП на восьмивідсотковий рівень.

Це означає, що навіть за збільшення інфляції і відхилення від прогнозної оцінки ВВП у держбюджеті «цінова» плата за високий рівень кінцевих доходів буде прийнятна. По-друге, немає екстраординарної потреби стимулювати зростання інструментами монетарної політики Нацбанку.

Кредити зросли на 56 відсотків проти 37 (станом на 1 грудня). Монетизація — на 6 пунктів проти 4,7. Цього достатньо для підтримки макродинаміки у перші місяці нового року.

Так само, як і в жовтні, усі галузі продемонстрували позитивну динаміку всупереч анемічній репутації місяця. Машинобудування забезпечило 34,2 відсотка приросту продукції — більш як удвічі перевищивши галузевий показник. Харчова і легка промисловість випередили торішній темп зростання відповідно у три-чотири рази. Навіть приріст доданої вартості у деревообробній та паперовій галузях (20,6 та 22,6 відсотка) лишав позаду показники середньопромислової динаміки.

Традиційні галузі-експортери забезпечили перевищення темпів у три—чотири рази, порівняно з відповідним періодом минулого року. Мало того, позитивної динаміки приросту продукції досягла навіть вугільна галузь, яка торік о цій порі мала негативний результат.

Непокоїть інше: істотного охолодження ділової кон'юнктури у промисловості, яке б стримувало зростання оптових цін та роздрібну інфляцію, не сталось. Отже, в балансі макропоказників інфляційна загроза стала ще виразніша. Гадаю, це помітили в Кабінеті Міністрів. Оскільки тенденція до згасання промислової динаміки таки має місце, щоб не втратити досягнутого, на монетарному полі логічно зберегти семивідсоткову ставку рефінансування. За цьогорічного рівня інфляції (на порядок вищого, ніж торік) така ставка надійно підтримує процес економічного зростання.

За цієї ситуації доцільно призупинити подальшу лібералізацію доступу до короткострокового (нічного) кредитування, оскільки навіть за гальмування промислової експансії прибутки цієї галузі вдвічі перевищують минулорічні.

Відносне послаблення потреби промисловості в кредитуванні, а також зростання бюджетних витрат з депозитів казначейства дасть змогу Нацбанкові зменшити попит на ліквідність, уникнувши вибухового зростання відсоткових ставок на міжбанківському ринку. Не слід забувати, що насамкінець за потреби можна підняти резервні вимоги під короткострокові депозити на грудень, хоча навряд чи цей радикальний інструмент знадобиться.

Очевидно, що стабільність гривні до долара США з ледь помітною тенденцією до ревальвації у перші дев'ять місяців року, так само як девальвація до євро, з одного боку, — протидіяли зростанню споживчих цін, а з другого — сприяли конкурентоспроможності експорту на ринках Європи.

Завдання зрозуміле: слід за будь-якої можливості (перевищення пропозиції валюти) змінювати валютний курс гривні, щоб стабілізація промислового зростання не позначалася зле на ліквідності банківської системи. До кінця року Національний банк прагнутиме втримати номінальний курс, а реальну девальвацію до євро забезпечуватиме, протидіючи надмірній інфляції. У такий спосіб можна виправдати надії і експортерів, і народу, які мають спільні інтереси.

У світлі повідомлень про високі темпи економічного зростання можна сподіватися на те, що візит нового директора Європейського Департаменту МВФ пана Деплера в Україну стане не лише ознайомчим, а й покращить перспективи для підготовки програми «випереджувальний стенд-бай». Для цього важливо, щоб під час спільної роботи було досягнуто цілковитої ясності у планах української сторони щодо недопущення подальшої заборгованості з відшкодування ПДВ з держбюджету. Зрозуміло, не менш важливо внести 23 грудня ц.р. зміни до податкового законодавства.

Валерій ЛИТВИЦЬКИЙ, радник Голови Нацбанку з питань макроекономіки.

КОНКУРСИ

Золоті ноти Алемдара

У Сімферополі відбувся IV Міжнародний конкурс молодих піаністів імені Алемдара Караманова. У старшій групі юних виконавців перемогла Катя Куликова з Євпаторії, відома змалку своїми концертами з симфонічним оркестром Кримської держфілармонії. Нинішня третьокурсниця Київської консерваторії яскраво підтвердила досягнення і високий рівень вітчизняної музичної школи. Як і лауреати першої премії в групі 11—14-річних — киянин Арсен Яковенко та севастопольчанка Ольга Калабиніна. У молодшій групі кращим став керчанин Ілля Зуйко. Всі юні зірки отримали ноти творів Караманова, лазерні диски із записом його концертів і золоті нотки на мармурних п'єдесталах.

Нинішній конкурс, який отримав статус академічного і увійшов у трійку найсерйозніших українських змагань виконавців класичної музики, започаткував підготовку до 70-ліття Маестро Караманова, що його музична громадськість відзначить у вересні наступного року.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Наш автор став Нестором!

Завершився V Київський міжнародний ярмарок «Книжковий світ-2003»

Останній день ярмарку ознаменувався врученням призів та нагород. Гран-прі, «Золотого Нестора-літописця», присуджено книжці М. Максимовича «У пошуках омріяної України» (київське видавництво «Либідь»). Цьогорічний «Книжковий світ» виявився щедрим на номінації, їх було одинадцять та ще сім додаткових. Особлива номінація для читачів, та й для редакції «ГУ», — те, що в номінації «Краща наукова книга» приз, «Срібного Нестора-літописця» отримала книжка Михайла Ведейка «Трипільська цивілізація» (видавець — Індустріальний союз Донбасу, Київ). Як відомо, Михайло Ведейко — активний автор нашої газети, за його участю в «Голосі України» підготовлено й надруковано кілька великих матеріалів про трипільську культуру, що знайшли схвалення читачів. Книжка Ведейка (здається, єдиний випадок на ярмарку) демонструвалася на окремому стенді, разом зі справжніми трипільськими пам'ятками. Навіть у порівнянні з екзотичним стендом Ірану, стендами «А-ба-ба-га-ла-ма-га» чи «Книжника-рев'ю» це було солідно. Від стенду не відходили відвідувачі, кожен хотів мати книгу і автограф! Ми вітаємо Михайла Юрійовича з заслуженою нагородою!

Віктор ГРИНЕВИЧ.

Фото Михайла ГОЛЯКА.

На знімку: книжка М. Ведейка «Трипільська цивілізація» разом з трипільською посудиною для зберігання зерна (IV тисячоліття до нашої ери).

ДОБРА СПРАВА

Поділись теплом з ветераном

Обласному госпіталю інвалідів Великої Вітчизняної війни, що в Луцьку, виповнилося двадцять років. Незважаючи на святкові приготування, у головному корпусі цієї лікувальної установи господарюють малярі, штукатури, столяри. Кожен район Волині зобов'язався по-сучасному відремонтувати і належно умеблювати по дві палати. Ініціатором доброї справи став голова Волинської облдержадміністрації Анатолій Француз. Нещодавно він подарував шпиталю чотири холодильники «Норд». Завдяки підтримці органів місцевої влади заклад забезпечено медикаментами, хворі мають п'ятиразове повноцінне харчування.

Микола ЯКИМЕНКО.

Луцьк.

ПРИЗОВ

Готові не у вогонь, а у воду

На вірність Україні присягнули більш як п'ятсот новобранців ВМСУ осіннього призову. Пройшовши курс молодого матроса в навчальному центрі, після складання присяги новобранці з регіонів, які шефствують над флотом, вирушили до місця постійної служби на однойменні з регіонами кораблі: «Кіровоград», «Луцьк», «Донецьк», «Чернігів» тощо. Молоде поповнення прийняли також флагман ВМСУ «Гетьман Сагайдачний», рота почесної варти, елітний радіотехнічний загін.

З огляду на вимоги до вітчизняного флоту з кожним призовом підвищується освітній рівень новобранців. У нинішньому, за даними прес-центру ВМСУ, кожен десятий має вищу або незакінчену вищу освіту, кожен другий — середньотехнічну чи середню спеціальну. 70 відсотків до призову встигли попрацювати. І що важливо, більш як 90 відсотків юнаків самі висловили бажання служити на українському флоті.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

Коли на льоду загорілися зірки...

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Майже вщерть заповнені трибуни київського Палацу спорту мало кого здивували б, якби йшлося про концерт якоїсь заморської поп-діви. Однак такого свята вже справді давно не бачили в Україні — справжньої льодової феєрії, яку подарували киянам чемпіони Європи, світу та Олімпійських ігор із фігурного катання у шоу Віктора Петренка «Ми — чемпіони».

Ще зовсім недавно ми з захопленням стежили за їхніми виступами на найпрестижніших міжнародних змаганнях з екранів телевізорів. Росіяни — дворазові чемпіони Олімпійських ігор 1992 і 1998 років у парному катанні Оксана Козакова і Артур Дмитрієв, олімпійські чемпіони 2002 року Олена Бережна та Антон Сіхарулідзе, чемпіони Олімпіади-1998 у танцях на льоду Анжеліка Крилова та Олег Овсянников, чемпіонка світу 1999 року Марія Бутирська, французи — п'ятикратна чемпіонка Європи 1991—1995 рр. Сурія Боналі, бронзовий призер Олімпіади—1994 Філіп Кондедоро... Чемпіон Олімпіади-1992 в Альбервілі, бронзовий призер Олімпійських ігор 1998 р., колишній одесит, а нині мешканець Лос-Анджелеса (США) Віктор Петренко порадував публіку своїм коронним номером «Танго» з лялькою, який уже став «візиткою» спортсмена.

(Закінчення на 6-й стор.).

СУСПІЛЬСТВО

Проміжний діагноз

АНАЛІЗ. ПРОГНОЗ

Наступного тижня Верховна Рада України планує прийняти рішення щодо узгодженого законопроекту конституційних змін. Прогнозів не бракує — і оптимістичних, і песимістичних. Ми також не вперше повертаємося до теми політичної реформи, оскільки саме вона визначатиме найближчим часом алгоритм розвитку політичних подій. Саме тому поліваріантність дій різних політичних сил породжує чимало запитань і спонукає до пошуку відповіді на них. Тим паче, на кону — майбутні вибори глави держави.

Реформа — раз, реформа — два, реформа...

Сьогодні ніхто зі стовідсотковою упевненістю не може сказати, який саме варіант конституційних змін буде узгоджено і винесено у сесійний зал. Скажімо, Голова Верховної Ради Володимир Литвин вважає, що таким компромісним варіантом може стати законопроект «Медведчука—Симоненка», який зібрав підписи 292 народних обранців. Проте глава парламенту водночас висловив застереження, що «диявол може ховатися у дрібницях».

А «дрібниць», на перший погляд, неістотних, вистачає. І вони можуть негативно позначитися на результатах голосування уже за спроби віднайти 300 голосів. По-перше, проти обрання глави держави у сесійному залі й надалі наполягають три фракції — «Наша Україна», Блок Юлії Тимошенко та соціалісти. Їхніх голосів достатньо, якщо нічого не станеться надзвичайного (приміром, десяток представників цих політичних сил не висловлять бажання стати позафракційними), щоб заблокувати законопроект під час остаточного голосування.

З другого боку, цей законопроект натрапляє на спротив депутатів-мажоритарників, оскільки в нього закладена норма щодо пропорційних виборів народних обранців. Отож, поза всіляким сумнівом, їх спробують використати політичні сили, що зацікавлені у «кризовому входженні» у президентські вибори.

Водночас варто звернути увагу на слова одного з лідерів фракції об'єднаних соціал-демократів Нестора Шуфрича, який після позитивного вердикту Конституційного Суду щодо законопроекту, який передбачає обрання глави держави парламентом вже у 2004 році й водночас подовжує повноваження нинішніх парламентаріїв ще на один рік, сказав, що СДПУ(о) підтримуватиме саме таку політичну реформу.

Власне, це дало підставу деяким оглядачам спрогнозувати підтримку 23 грудня у сесійній залі трьох варіантів політичної реформи.

Щоправда, невідомо, як до такого кроку поставиться Конституційний Суд, на експертизу котрому знову потраплять три варіанти змін Основного Закону. І наступне. Чи у такому разі всі три законопроекти претендуватимуть на право бути затвердженими під час остаточного голосування у 300 голосів?

Як бачимо, «дрібниць» так багато, що вони можуть стати доволі істотними. Особливо з урахуванням ще одного варіанту розвитку подій у сесійній залі.

Віце-прем'єрство в обмін на перерозподіл комітетів?

Як відомо, нинішній коаліційний уряд відсвяткував річницю перебування у будинку на вулиці Грушевського. І готується до підписання нового договору про співпрацю з парламентською більшістю. Одначе, річниця існування уряду збіглася з відставкою — Президент України звільнив з посади віце-прем'єр-міністра з питань паливно-енергетичного комплексу Віталія Гайдука.

За квотою об'єднаних соціал-демократів на цю посаду призначили голову Комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Андрія Клюєва, одного з лідерів фракції «Регіони України». Відтепер, за словами координатора фракції СДПУ(о) Леоніда Кравчука, есдеки не тільки пропонуватимуть у новій угоді передбачити перерозподіл керівних посад у комітетах, які очолюють опозиціонери, а й хочуть бачити свою людину на посаді заступника Голови Верховної Ради України. Не вельми прагнуть до зміни одного з керівників парламенту і комуністи.

Проте, на думку деяких оглядачів, це лише квіточки, ягідки з'являться дещо пізніше.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

Новий рік — старі проблеми

Власне, прогноз на наступний рік, до зустрічі якого залишається вже небагато днів, досить-таки невтішний. Передусім тому, що різним політичним силам так і не вдалося узгодити свої інтереси, які не завжди збігаються з інтересами пересічних громадян.

Адже невідомо, чи вдасться змінити нинішню модель влади, у якій закладено всі суперечності перехідного періоду становлення ринкової економіки і демократії. Ні для кого не таємниця, що українська владна модель вельми нагадує російську. Невже ми з вами також хочемо «керованої демократії» путінського зразка? І на це запитання повинні дати відповідь для себе всі.

Нема добрих чи поганих царів. Влада лише тоді відповідальна, коли обирається. У тому числі не тільки на рівні сіл чи міст, а й районів та областей. Плюс формування уряду парламентом. Лише за такої умови відбудеться становлення повноцінної демократії незалежно від того, яке прізвище матиме наступний глава держави. В іншому разі політичні кризи матимуть перманентний характер. Особливо в періоди виборчих кампаній. Такий напрошується висновок після аналізу ситуацій, яка складається сьогодні.

Володимир КОРОЛЮК.

САМОВРЯДУВАННЯ

Дорога від людей до влади стала коротша

Більше ста років минуло з того часу, як через Миргород було прокладено залізницю з Полтави до Києва. Відтоді мешканці південної околиці, назва якої Гаряжин хутор, діставалися до інших районів міста через залізничний переїзд із традиційним смугастим шлагбаумом та будкою чергового. Зручним чи не дуже було таке сполучення, але людей воно влаштовувало. Аж поки залізничники не вдалися до реконструкції колійного господарства. Переїзд, звісно, з метою заощадження коштів, закрили. Насип під великовагові потяги та швидкі «Столичні експреси» облаштували так, що пенсіонерам, чиї оселі та садово-городні ділянки опинилися по той бік залізниці, годі й думати самотужки здолати ту перепону.

Втім, окремі відчайдухи, щоб не робити кількакілометровий гак до міського шляхопроводу, не лише самі дерлися на насип, а й тягли через колію мотоцикли, велосипеди, ручні візки. Бо, самі знаєте, на город із порожніми руками не ходять.

Але не тільки це. За недоступним для пересічних городян насипом опинилося одне з міських і єдине у великому мікрорайоні кладовище. Це спричинило багато прикрих незручностей. Людьі згадували залізничників, а згодом і міську владу, не тільки добрими словами.

Так тривало багато років. Аж поки на мальовничій околиці, де й вулиці ще не заасфальтовано, після виходу на пенсію оселився невгамовний машиніст тепловоза Микола Верещака. Він і згуртував довкола себе сусідів. Коли ті, бувало, нарікали на життя-буття він казав:

— Поміж нас не має бути тих, чия «хата скраю». Годі, хлопці, виглядати багатого благодійника. Громада, принаймні на своїй вулиці, є найближча до людей влада...

Невдовзі мешканці вулиць Осипенка та Південної обрали Миколу Олександровича до складу вуличного комітету. Ні, не відразу все вдавалося зробити так, як хотілося. То правда, що так тепер не буває. Але правда і те, що Микола Верещака оббивав чимало порогів у різних приймальнях. Через місцеву газету «Миргород — наш дім» від імені вуличного комітету звернувся з відкритим листом до самого Міністра транспорту України Георгія Кірпи. Дарма, що скептики пророчили, буцімто нічого путнього з того не вийде. Міністр із розумінням сприйняв обгрунтоване прохання громадян. На нещасливий 237-й кілометр колії примчав особисто начальник Південної залізниці Віктор Остапчук з групою компетентних фахівців, миргородський міський голова Олександр Паутов. До обговорення злободенної проблеми приєдналися голови комітетів прилеглих до залізниці вулиць, депутат міської ради Михайло Мирошниченко, Катерина Нестеренко, Микола Верещака. Говорили, сперечалися. Не в усьому відомчі інтереси збігалися з громадськими. Проте здоровий глузд переміг. Зійшлися на тому, що найзручнішим і, що дуже важливо, безпечним для людей буде влаштований у насипі тунель під колією.

Поки проектувальники готували технічну документацію, голови вуличних комітетів організували працездатних мешканців околиці на корчування приколійних чагарників, облаштування під'їздів до майбутнього тунелю, прибирання території від бур'янів та різного мотлоху. І хоч до такої трудової повинності ніхто нікого не зобов'язував, але практично всі мешканці околиці зробили свій, хай і скромний, але конкретний внесок у спільну справу. А тут днями на 237-й кілометр підкотили одразу кілька ремонтно-відновлювальних поїздів з потужною технікою. Майстри очолюваного Олексієм Ландарем ВАТ «Полтаватрансбуд» впоралися з роботою менш як за дві доби. З нагоди відкриття тунельного переходу знову прибув начальник Південної залізниці Віктор Остапчук, керівники міської влади, представники громадськості. Дзвеніла мідь оркестру, пломеніли яскраві осінні квіти. Великій групі трудівників вручено почесні грамоти, подяки, скромні премії за активну громадську позицію.

Вдячні мешканці околиці дарували будівникам душевні пісні, а місцеві поети читали свої вірші. Хлібосольні домогосподарки пригощали учасників урочистостей смачними миргородськими варениками та іншими домашніми наїдками. Ветеран Великої Вітчизняної війни, 94-річний Григорій Іванович Нестеренко, спираючися на костур, приклав мозолисту долоню до лоба і, ніби між іншим, сказав:

— Молодці, що скоротили дорогу від людей до влади. Тепер і я бачу світло у кінці тунелю...

Григорій ГРИНЬ,
Леонард НІКОЛАЄНКО.

Полтавська область.

Олег ЗАРУБІНСЬКИЙ: «У парламенті повинна бути боротьба думок, а не гаманців»

ХТО Є ХТО

Із досьє «ГУ».

Олег ЗАРУБІНСЬКИЙ. Народний депутат України третього і четвертого скликань. Народився 1963 року у Вінниці. Має дві вищі освіти — історика (Вінницький державний педагогічний інститут) та економіста (Тернопільська академія народного господарства). До обрання у Верховну Раду працював завідувачем кафедри політології Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського. Перший заступник голови Комітету ВР з питань європейської інтеграції, заступник голови Народно-демократичної партії. Одружений, має доньку.

— Олеже Олександровичу, чи знадобилися вам знання історії в політиці? Чи часто сьогодні проводите історичні паралелі?

— На мій погляд, усі народні депутати, крім своїх політичних чи комерційних талантів, повинні самовдосконалюватися у знанні історії та політології. У своїх виступах у парламенті та ЗМІ я, справді, часто намагаюся знайти історичні аналогії. Менталітет людей змінюється дуже повільно. Мотивація певних вчинків та дій людства диктується закономірностями історичних процесів.

— Ви вже вдруге обираєтеся до парламенту за партійними списками: у минулому скликанні — за списком НДП, до нинішньої Верховної Ради — блоку «За єдину Україну!». Ви прихильник пропорційної виборчої системи?

— Безумовно. І не лише тому, що двічі обирався до парламенту за партійними списками. Я був одним із тих, хто створював Народно-демократичну партію, і став її членом з першого дня існування — 24 лютого 1996 року. На моє переконання, парламент не повинен бути мозаїкою інтересів різних регіонів. Парламент має виконувати законотворчу, політичну функцію, виробляти стратегії розвитку суспільства. Проведення газу до якогось села чи ремонт даху в школі, звичайно, також важливо. Але такі питання слід вирішувати на місцевому рівні — депутатами районної, обласної, сільської, міської рад. А обов'язок депутатів Верховної Ради — передусім законотворення, щоб нормально запрацювали економіка, соціальна сфера, всі державні механізми. Бо Верховна Рада — це не вищий законодавчий орган, як часто її помилково називають, а єдиний законодавчий орган держави.

— Однак депутатам, обраним за партійними списками, часто закидають, що вони відірвані від народу. Мовляв, не зустрічаються з виборцями і ні перед ким не звітують...

— А ви поїдьте до Вінницької області й запитайте, чи знають там депутата Зарубінського і чи він там щось робить. І зробіть аналіз, скільки депутатів-мажоритарників активно працюють у своїх виборчих округах протягом усіх чотирьох років повноважень. Чи їх діяльність активізується лише за півроку до виборів? Ця проблема надумана. Можливо, серед депутатів-списочників дехто ніколи не буває в регіонах. Щодо мене — щосуботи-неділі буваю на Вінниччині.

Не можу сказати, що пропорційна система має лише плюси, а мажоритарна — тільки мінуси. Але політичні сили повинні брати на себе відповідальність. Тому для України на сьогодні нехай і не ідеальним, але найоптимальнішим варіантом є запровадження партійної виборчої системи, системи відповідальності партій перед виборцями. Якщо партія погано працюватиме, наступного разу не потрапить до парламенту.

— У 2001—2002 роках ви працювали на посаді постійного представника Кабміну у Верховній Раді в уряді Анатолія Кінаха. А як оцінюєте співпрацю нинішнього уряду з парламентом, враховуючи, що це — перший коаліційний уряд?

— Нині урядові працювати, з одного боку, легше, а з другого — важче. Важче тому, що не всіх представників фракцій задовольняє розподіл посад в уряді. А легше тому, що є більший зв'язок і взаємна відповідальність двох гілок влади, підтримка парламентської більшості.

— Ваша парламентська діяльність має яскраву прозахідну спрямованість: працюєте в Комітеті з питань євроінтеграції, очолюєте постійну делегацію Верховної Ради в парламентській асамблеї НАТО. Ваша мета — прорубати вікно в Європу?

— Не можна апріорі бути «західником» чи «східняком». Я прибічник європейського та євроатлантичного вибору України, бо хочу, щоб наш народ жив гідно у всіх відношеннях. Європейське суспільство забезпечує високі стандарти життя. До того ж наша держава споконвіку була європейською, і український народ за своєю ментальністю має більше спільного з європейцями за рівнем культури, працелюбства, порядку, акуратності тощо, аніж, скажімо, з росіянами.

— Ви задоволені результатами своєї депутатської роботи? Адже не завжди ваш голос буває вирішальним...

— Я взагалі не знаю депутата, чий голос завжди вирішальний. У парламенті повинна бути боротьба, але боротьба думок, а не гаманців чи підкилимних центрів впливу.

— А що не подобається в парламенті?

— Коли парламент перетворюється на місце з'ясування особистих стосунків, які часто носять нецивілізований характер.

— На що вистачає часу, крім політики?

— Маю звичку дивитися багато телевізійних програм, читати газети, але знову-таки на політичні теми. Я вважаю себе професіональним політиком, тому політика займає фактично весь мій час. Граю на гітарі, акордеоні, але не на публіці, а вдома. Люблю також подорожувати, спілкуватися з людьми, зокрема в метро.

— Хіба в ньому їздите?

— Так, і часто навіть добираюся набагато швидше, ніж на авто. Мені цікаво слухати розмови людей, бачити їхні реакції, самому вступати в дискусії. Усім політикам необхідно більше такого спілкування.

Юліана ШЕВЧУК.

Закон України

Про внесення змін до Закону України «Про статус депутатів місцевих рад»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 40, ст. 290) такі зміни:

1. Статтю 34 після першого речення доповнити новим реченням такого змісту: «У разі якщо вся територія відповідної ради знаходиться в межах населеного пункту, то право безоплатного проїзду депутата місцевої ради поширюється на всю територію населеного пункту».

2. У статті 37:

1) у частині першій:

пункт 1 доповнити словами «що встановлено судом»;

пункти 4 і 5 виключити;

2) частину другу виключити.

3. У статті 38:

1) частини першу, третю, четверту і п'яту після слів «об'єднань громадян» доповнити словами «їхніх місцевих осередків»;

2) у частині другій:

у пункті 2 слово «проведених» замінити словами «що проводяться»;

пункт 3 викласти в такій редакції:

«3) зборах (конференціях) об'єднань громадян чи їхніх місцевих осередків у порядку, встановленому їхніми статутами, та з урахуванням вимог статті 29 Закону України «Про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів».

4. Частини першу і другу статті 39 після слів «об'єднань громадян» доповнити словами «їхніх місцевих осередків».

5. Доповнити статтею 40[1] такого змісту:

«Стаття 40[1]. Агітація «за» або «проти» відкликання депутата місцевої ради та обмеження в її проведенні

1. Агітація «за» або «проти» відкликання депутата місцевої ради може проводитися на зборах, мітингах, у пресі, по радіо і телебаченню, у будь-який інший спосіб і будь-якими засобами, що не суперечать Конституції або законам України.

2. Участь органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб, а також осіб, які входять до складу виборчих комісій, у проведенні агітації не дозволяється.

3. Забороняється проводити агітацію особам, які не є громадянами України.

4. У день проведення голосування щодо відкликання депутата місцевої ради будь-яка агітація забороняється.

5. При ініціюванні питання про відкликання депутата місцевої ради та проведенні агітації забороняється використовувати кошти з бюджетів усіх рівнів, позабюджетні кошти органів місцевого самоврядування, кошти державних та комунальних підприємств, організацій і установ, юридичних осіб з участю іноземного капіталу, іноземних державних, міжнародних організацій і об'єднань, а також анонімних осіб або осіб під псевдонімом».

6. У частині першій статті 41 слова «двадцяти і більше тридцяти днів» замінити словами «сорока шести і більше п'ятдесяти п'яти днів».

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Порушення та розгляд питань про відкликання депутата місцевої ради, з яких на момент набрання цим Законом чинності голосування не відбулося і рішення не прийнято, мають відбуватися з додержанням вимог цього Закону. Процедура відкликання депутата місцевої ради з підстав, що відповідно до цього Закону втратили юридичну силу, припиняється.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
20 листопада 2003 року.
№ 1314-IV.

Народні депутати — члени Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України та працівники секретаріату комітету висловлюють щире співчуття старшому консультанту Свертоці Григорію Михайловичу з приводу смерті його матері —

СВЕРТОКИ Тетяни Андріївни.

Дикуни з цивілізованого світу

БУВАЄ І ТАКЕ

Три роки тому, коли до старої, із затягнутими цератою вікнами хати Стецюків (а в ній темно і брудно) зайшли працівники служби у справах неповнолітніх Костопільської райдержадміністрації, вони вжахнулися від побаченого.

— Господиня Тамара саме мила підлогу, якщо можна так назвати процедуру розмазування бруду по ній, — згадує начальник цієї служби Любов Марчук. — Побачивши незнайомих, жінка сховалася під ліжко, і нам довго довелось умовляти її вилізти звідти.

Тим часом гості розглядали оселю Стецюків, яку обсіли злидні й антисанітарія. Шафа, два ліжка, стіл — оце й усі меблі. Про постільну білизну тут, схоже, ніколи й не чули. А одяг, що його Стецюкам надавали як гуманітарну допомогу, ніколи не бачив води та мийних засобів, і тепер смердючою кучугурою мозолив очі в кутку. На столі — бруд, в якому порядкували жирні мухи навіть узимку. Тож у селі Майдан кожен старався десятою дорогою обминати оселю Стецюків. А дарма. Могли б і раніше забити на сполох односельці про те, в яких умовах живуть діти у цій сім'ї. Проте справжні масштаби життєвої катастрофи дітей розгледіли лише тоді, як гасили пожежу (хлопчики, бавлячись сірниками, спалили хлів).

У селі дітей Стецюків порівнювали з вовченятами. Але на таке порівняння образилась би і вовчиця, бо вона доглядає своїх дитинчат, учить їх полювати, виживати тощо. Стецюки-старші не навчили своїх дітей нічого: ні користуватися гребінцем, ні умиватися, навіть, пробачте, ходити в туалет, через що ті справляли природні потреби в лахміття. Про взуття діти й уявлення не мали, в їхньому волоссі кишіли паразити. Не навчили батьки синів навіть говорити, тож брати спілкувалися між собою з допомогою жестів, якихось тільки їм зрозумілих звуків...

— Так само спілкувалися вони між собою, коли потрапили до нашого закладу, — розповідає директор Ясининицького спеціалізованого дитячого будинку для дітей з особливими потребами Степан Копера, який більше двадцяти років тут за господаря. — Чимало побачили ми за довгі роки роботи у дитбудинку, але таке — уперше...

Поясню, що до Ясининицького дитбудинку за рішенням суду Любов Марчук привезла п'ятьох Стецюків — Василя, Романа, Ігоря, Петра, Андрія, а найменшого Михайлика, який був хворий на церебральний параліч, — у Рівненський будинок малюка.

— Найстаршому, Василю, тоді виповнилося дванадцять років, він був фізично розвинений, але мав дуже обмежений словниковий запас, — розповідає Степан Копера. — Хлопчики дивилися на всіх насторожено, боязко, дуже важко вступали у контакт з вихователями та іншими дітьми. Були дуже брудні, мали дерматит, лякалися води, що лилась із крана, нічого не знали про мило й рушник. Призвичаєні вдома до умов первісної людини, не вміли користуватися ложкою, виделкою... Ми помітили, що хлопчики люблять картоплю, шкварки —схоже, цим їх годували вдома, але діти ніколи не куштували гарячих страв, цукерок, печива, тому і тепер солодощів не люблять.

Одне слово, вчителям і вихователям дитбудинку довелося навчати хлопчиків усього практично з нуля. Це коштувало великих зусиль, терпіння і педагогічного хисту. Крок за кроком діти опанували елементарні прийоми особистої гігієни, почали носити взуття, користуватися ложкою, виделкою...

Поступово мауглі з Майдану призвичаїлися до благ цивілізації. Зникла настороженість, відлюдькуватість. Щоправда, деякі прогалини так і залишилися незаповненими: не навчився зв'язно розмовляти старший Василь, а лише осилив окремі слова. Вихователі згадують його добру, м'яку вдачу, бо, попри все, він по-своєму і дуже щиро любив своїх братиків. Нині Василь з братом Романом у будинку інвалідів у Дубнівському районі — вік не дозволяє залишатися їм у дитбудинку.

А їхні менші брати — Андрій, Ігор та Петрик — у Ясининицькому дитбудинку. Андрійко уже навчився зв'язно розмовляти, читає, пише, рахує. Так само прогресує й Петрик, якого привезли до дитбудинку в чотири роки. А ще він дуже активний — пропонує допомогу вихователям, охоче виступає на ранках, і над усе любить мультики: дивився б їх цілодобово. Трохи гірше справи у восьмирічного Ігоря, а тому він у групі реабілітації.

— А як батьки хлопчиків? Приїжджають?.. — цікавлюсь у директора дитбудинку.

— Спочатку приїжджали і мати, і батько, але цього року вони не були жодного разу, — каже Степан Михайлович. — Якось привезли довідку із сільської ради, яка давала підстави нам відпустити дітей додому на літні канікули. Але розпочався навчальний рік, а батьки дітей так і не привезли. Ми забили тривогу, зателефонували до Малостидинської сільської ради, куди входить і село Майдан. А згодом з'ясувалося, що батьки «загубили» у Костополі на ринку сина Романа. Хлопчик не вмів гарно розмовляти, тож не зумів пояснити міліціонерам, чий він та звідки. Ті й відправили його у Рівне, до дитячого притулку, де ми його і знайшли. З канікул діти повернулися до нас брудними, з вошами...

Степан Михайлович намагався поговорити з батьком хлопчиків, але той не визнає, що не піклувався про синів, має хибне уявлення про умови їх життя та виховання. Складалося враження: машина часу помилилась і перенесла чоловіка з первіснообщинного ладу в наш. Скажімо, своє бажання бачити когось із синів знову вдома Олександр мотивував тим, що, мовляв, нема кому пасти корову...

Досі вважала, що сім'я для дітей завжди краще, ніж дитбудинок, притулок чи інтернат. Але у випадку з братами Стецюками готова визнати: їм у дитбудинку справді краще і затишніше. Та й Ясининицький заклад —це саме той приклад, де про дітей справді піклуються. Директор — господар з великої літери: це видно з охайної території, затишку у приміщенні. Діти доглянуті, їх добре харчують (для цього доброю підмогою є підсобне господарство, власні гектари, завдяки яким мають своє борошно, цукор, овочі...), вони люблять хлюпотітись у басейні. Хіба це батьки брати Стецюки у батьківській хаті у Майдані?

— А як склалася доля у подружжя Стецюків після того, як їхніх дітей розвезли по дитбудинках? — запитую у начальника служби у справах неповнолітніх Костопільської райдержадміністрації Любові Марчук.

— Тамара народила ще одного хлопчика, від якого відмовилась одразу в пологовому будинку, — розповідає начальник служби. — Потім — дівчинку. Може, хоч для її виховання вистачить сил у подружжя Стецюків?..

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

На знімках: нарешті з'явилась усмішка на обличчях братів Ігоря, Андрія та Петра Стецюків; Петрик уже вміє користуватися столовим приладдям і став справжнім гурманом.

Фото Миколи ФОМЕНКА.

Сокіл із Сокола

ДО 70-ЛІТТЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ОЛЕКСАНДРА БОГАЧУКА

Майже щодня радіо передає на всю Україну пісні, тексти яких написав Олександр Богачук. Десятки мелодій на слова поета створили Г. Майборода, А. Горчинський, В. Верменич, К. Домінчен, А. Пашкевич, В. Герасимчук. Пісні «Димить туман», «Тиша навкруги», «Троянди на пероні», «Серце скрипки», «Зацвіли черешні», «Розплети свою чорну косу», «Зозуля кує», «Дума про спалене село» стали справді народними. У них душа поета.

Наш край дав немало талантів, та не всі були такі популярні на Волині, як Олександр Теофілович Богачук. Вірші поета читали в клубах, вони звучали на звітах митців Волині у столичному палаці «Україна», їх співали закохані. Земляки шанували поета. Влада ж недолюблювала — за відвертість, за сміливість сказати правду в вічі, за непересічний талант. Довго не міг вирішити в Луцьку «квартирне питання», кілька літ мусив жити в Рівному, де очолював обласну письменницьку організацію. Та душа рвалась у рідний Луцьк. Тут були друзі, рідні, сюди кликали спогади юності. Та й центральна вулиця міста, здавалося, осиротіла без нього. І Богачук повернувся до Луцька. Ненадовго — дев'ять літ тому підступна смерть забрала від нас улюбленого лірика Волині.

Народився поет у селі Сокіл Рожищенського району 18 грудня 1933 року. На дні спогадів Олександра Богачука незгасно горів вогонь батьківської кузні.

Мій дід і батько з криці
Кували людям лемеші,
А я — зі слова-блискавиці
Стальні куватиму вірші.

Писав — з юності. Він автор дев'яти поетичних збірок, кількох п'єс. Пережив у дитинстві страхіття війни, тому так проникливо описав трагедію спалених гітлерівцями Кортелісів.

Бачу ніби у сні
Те поліське село,
Закривавлений дим
Над лелечим крилом,
Бачу яму, як ніч,
І три тисячі пліч,
Що навіки в ту яму лягло.

Його слова вирізьблені на монументі спаленим Кортелісам. Весь гонорар за поему «Стогін землі» разом з художником-оформлювачем книги Леонідом Хведчуком поет передав у Фонд миру.

У рідному селі О. Богачука Соколі відкрито пам'ятник поету (автор — волинський скульптор Ірина Дацюк). Так село зустріло 70-річчя славного земляка. Волинська облдержадміністрація видала розпорядження про відзначення ювілею поета. Завтра в обласному театрі ляльок — урочистий вечір. У навчальних, культурно-освітніх закладах пройдуть тематичні вечори, читання, звучатиме поетичне слово Олександра Теофіловича, друзі й рідні розкажуть про цю талановиту людину. У видавництві «Волинська обласна друкарня» побачить світ збірка вибраних творів. Луцькій міськраді рекомендовано присвоїти ім'я поета одній із вулиць та встановити меморіальну дошку.

Микола ЯКИМЕНКО.

Фото Миколи ЗІНЧУКА.

На знімку: пам'ятник Олександрові Богачуку в селі Сокіл.

Луцьк.

ЧИ ЗІГРІТІ ВИ, ЛЮДИ?

І депутати були заручниками холоду

Репортаж із сесії

Понад 600 тисяч гривень заборгували мешканці Варви за спожите тепло. І газівники припинили подачу голубого палива до котелень райцентру. У заручники холоду потрапили дитячі садки, школи, установи й організації селища і ті, хто справно платить за теплову енергію в багатоквартирних будинках.

На сесії районної ради, що проходила в холодному залі адмінбудинку, її голова Віктор Кульбако назвав відновлення теплопостачання головною проблемою дня. Прикро, сказав він, що десята частина боргу за тепло припадає на високооплачувані родини місцевих нафтовиків. Керівник району висловив думку, що тепло в оселі треба авансувати. Адже більшість людей заздалегідь запасаються на зиму твердим паливом. І знаходять для цього в сімейному бюджеті кошти.

Наступного дня після зустрічі з керівництвом ВАТ «Чернігівгаз» питання з опаленням осель варвинчан було вирішено.

На сесії у звіті голови звучала тривога і щодо складної ситуації з фінансуванням у Варві дитячих садків. Якщо до кінця року вони ще так-сяк протримаються за рахунок коштів, виділених «Укрнафтою» на соціально-економічний розвиток району, то в наступному — на допомогу зі столичного нафтового відомства годі сподіватися. ВАТ «Укрнафта» у зв'язку з підготовкою до приватизації хоче перекласти фінансування з районного бюджету не лише дитячих садків у Варві, а й оздоровчого табору, фізкультурного комплексу «Факел», де тренується одноіменна заводська футбольна команда — п'ятиразовий чемпіон області у вищій лізі, срібний призер України серед аматорських команд.

Хоча за логікою мало бути б інакше, кажуть керівники району. Адже 60 відсотків жителів селища —нафтовики та члени їх сімей, які користуються тут всіма соціальними послугами.

Та й земля, на якій знаходиться Гнідинцівський газопереробний завод, — це власність району. Отже, він має працювати також і на благо Варвинщини, відраховуючи сюди значну частину податку на прибуток. Як це було донині. Та держава переглянула схему міжбюджетних відносин. Тепер весь прибутковий податок їде до столиці. А звідти дадуть чи не дадуть району дотацію — чекай з моря погоди.

Враховуючи складні економічні реалії сьогодення, Варвинський селищний голова Павло Скудний запропонував з першого січня наступного року припинити функціонування одного з трьох дитсадків. Якого саме, визначить компетентна комісія. А до двох, що залишаться, на конкурсній основі, набрати нові штати з працівників усіх трьох дошкільних закладів селища.

На сесії прозвучала ще одна слушна пропозиція. На базі одного з дитсадків створити приватний дошкільний заклад. А чому б і ні? Нині у районі працює більш як 50 підприємців. Деякі з них побудували у Варві й Журавці шикарні кафе, магазини, розважальні заклади. Отже, і на приватний дошкільний заклад можуть знайти кошти. Щоправда, одне діло торгувати і мати щодень свіжу копійку, інше — виховувати підростаюче покоління.

Стосовно дитсадків, варвинчанам так не хочеться здавати тут свої позиції, бо мають найвищий в області показник (68 відсотків) охоплення громадським дошкільним вихованням. Місцева влада працює над тим, щоб у кожній територіальній громаді діяли дитячі садки. Проблем тут — хоч відбавляй. Бо дошкільні заклади фінансуються з місцевого бюджету лише на третину від потреб.

Як зазначив у звіті на сесії голова районної ради Віктор Кульбако, найголовніша знакова справа кожної територіальної громади — формування доходної частини власного бюджету. Район виконав десятимісячні плани з місцевих податків і зборів. Немає заборгованості у заробітній платі та енергоносіях в установах бюджетної сфери.

Але, незважаючи на скорочення працівників освіти і охорони здоров'я аж на 124 одиниці, місячний фонд зарплати у цих галузях (враховуючи її підвищення) фактично залишився на рівні минулого року. Отже, навіть при стовідсотковому виконанні власних доходів району, плюс дотації, бюджетні установи не будуть забезпечені зарплатою на півтора-два місяці. Таке саме чекає їх і наступного року.

Скажімо, районна влада внесла пропозиції до Комітету Верховної Ради з питань бюджету щодо розгляду проекту закону України "Про державний бюджет України на 2004 рік». Зокрема, пропонувала переглянути склад доходів, закріплених за місцевими бюджетами, включити в перелік доходів місцевих бюджетів десять відсотків податку на прибуток (БК, ст.64, 66, 69). Це дало б можливість посилити контроль з боку місцевої влади за виконанням та перевиконанням планових показників податку на прибуток, а також зменшити дотацію вирівнювання з державного та обласного бюджетів.

І ще одне. Прибутковий податок з громадян, на думку районної влади, має сплачуватися за місцем розташування підприємства чи організації, а не за межами району, де міститься бухгалтерія.

У районі живуть надією, що все-таки запрацює ст. 45 Закону України «Про Державний бюджет України на 2003 рік» і він отримає необхідні додаткові кошти хоча б наприкінці року.

Обговорюючи звіт голови районної ради, депутати висловлювали сподівання, що Верховна Рада найближчим часом ухвалить Закон України «Про право комунальної власності та управління об'єктами права комунальної власності», якого так давно чекають територіальні громади.

Попри всі труднощі сьогодення, органи місцевого самоврядування району працюють з оптимізмом, радіють кожній добрій справі для людей, зробленій за сприяння депутатів. На Варвинщині їх справ так багато. В Антонівці відкрито будинок ветеранів, в Озерянах —дитячий садок, у Дащенках газифіковано бібліотеку і сільраду. У Журавці, Леляках і Макіївці в цьому році з'явилися нові АТС. До маленького села Хухаліївка прокладено дорогу з твердим покриттям. А у віддаленій Макушисі збудовано міст і сюди став ходити рейсовий автобус з райцентру... І такі новини в кожному населеному пункті району.

Іван КУЖІЛЬНИЙ,
Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

ПОДРОБИЦІ

«Нижній Дунай» — за розширення співпраці

У портовому місті Рені в рамках єврорегіону «Нижній Дунай» відкрито Агентство транскордонного співробітництва. Члени єврорегіону, а ними є Одеська область (Україна), повіти Бреїла, Галац і Тульча (Румунія), райони Кагул і Кантемир (Молдова), головним завданням створеного ними агентства вважають сприяння бізнес-структурам, регіональним і місцевим органам влади, недержавним організаціям у реалізації спільних програм та проектів, залучення для цього фінансових потоків. Тут також можна отримати різнобічну інформаційну, консультативну й технічну допомогу щодо розвитку ділових партнерських зв'язків у єврорегіоні.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Паломництво до країни 200 мов

ВАЛІЗА ВРАЖЕНЬ

На вулицях Нью-Делі панує суцільний хаос. Попри старання регулювальника наш мікроавтобус рухається ривками, що незмінно супроводжуються емоційними зауваженнями водія. Рикші чомусь не трапляються. У морі людей, велосипедів, автобусів і авто раз у раз спливає саморобне диво техніки — моторолер із будкою, пофарбованою в жовто-зелені кольори. «Жовто-зелені» ігнорують і нас, і регулювальника. З узбіччя за всім оцим байдуже спостерігають священні тварини — корови, що інспектують купи столичного сміття. На запитання, чим місцеві правила дорожнього руху відрізняються від наших, отримую вичерпну відповідь: тим, що тут їх не існує.

Жовто-зелене таксі, до воріт Індії вези

В Індії ви легко згадаєте англійську. Нею в Делі продубльовано всі вивіски, нею ж ведеться все ділове листування. Освічений індієць говорить у середньому 14 місцевими мовами плюс, звісно ж, англійською. У цій країні якось уживаються 500 народів і племен: за такої розмаїтості культур проблема захисту 200 рідних мов від засилля іноземної здається неактуальною.

Із проблемою самоідентифікації частіше стикаєшся сам. Тим індійцям, що колись навчалися в Москві, треба пояснити, що Україна вже не «житниця Європи» — в нас неврожай, що за територією вона більша від сусідньої Польщі, що в Києві все-таки варто побувати, та й у Білокам'яній наших повно...

Утім, наші є і тут. Найчастіше сюди потрапляють прочани та моряки. Туристів майже немає, адже пряме сполучення між Києвом і Делі було припинено ще 1999 року й відновлено лише минулого тижня. Є ще українські дружини індійських студентів, що свого часу навчалися в СРСР.

Місцеві звичаї погано узгоджуються з нашим сімейним кодексом, тому в українського консула виникають неабиякі проблеми з легалізацією шлюбних свідоцтв. Приміром, заяву про те, що молодята хочуть одружитися, тут подають... їхні батьки. Батько з матір'ю уповноважені також видати довідку, що їхній син не був одружений і на момент весілля йому виповнилося стільки-то років. Для наших юристів, як ви розумієте, цей папір не документ...

Не менш екзотичне й індійське весілля — аж ніяк не дешева церемонія, на яку батьки молодят збирають гроші півжиття. У середньому такий захід стане у 8—9 тисяч доларів. Нерідко наречений із нареченою вперше бачать одне одного саме на весіллі. Увесь вечір і всю ніч, поки півтори сотні гостей щодуху танцюють і веселяться, вони лише сидять і приймають підношення... Обов'язковим учасником церемонії виряджено коня чи слона, якого у звичайній обстановці на вулицях Нью-Делі зустрінеш нечасто.

За один вечір в індійській столиці нам пощастило побачити два пишні весілля, і не випадково. За місцевим календарем і за віщуваннями астрологів перший тиждень грудня виявився сприятливим для одруження. З цієї радісної нагоди господарі свята радо запрошували нас повеселитися разом із ними...

Бабуся

Тут храми будують на віки

Пізно ввечері вулиці Делі геть порожні й погано освітлені — через загрозу терактів і дефіцит електроенергії. Щоб зігрітися грудневими ночами, коли температура в місті опускається до плюс десяти, самотні постові та мешканці наметових нетрів палять багаття просто на узбіччі. Після 9.00 життя триває тільки в готелях, біля входу до яких традиційно чергують автоматники...

Денний похід за сувенірами приніс чимало відкриттів. Побачивши в центрі Делі напис «Чай—кава» і «Трава—ліки», раптом розумієш, що на тебе тут чекали. Торговельний центр Яшвант-Плейс — живе свідчення піввікової радянсько-індійської дружби. Тут мало який продавець не говорить мовою міжнаціонального спілкування і міжнародного культурного обміну. «У мене і Кобзон був», — із гордістю повідомляє власник ювелірної крамниці, вказуючи на раритет, що висить на стіні, — знімок 30-річної давності. Наш крамар в обнімку з іще молодою Софією Ротару та пампушкою Ларисою Доліною. Відлуння давно минулих днів радянської культури...

Російську мову чутно по обидва боки прилавка. Для зручності спілкування чимало торговців друкують собі візитівки російською і навіть беруть російський псевдонім. Насправді який-небудь «Максим» чи «Сашко», що пропонує «експортний товар», виявляється Бхопалом, але чого тільки не зробиш заради бізнесу?!

...Після нетривалого торгу продавець нарешті погоджується продати за божеською ціною «тільки тобі» і винятково «як другу» дерев'яного слоника. Бивні додаються — в окремому пакетику. Прийшовши додому, ти знаходиш крихітний цінник, дбайливо приклеєний під п'ятою слоника... Переплатив!!! — осяває тебе неприємна думка. Та Бог з ним... Тут у всьому подвійний і навіть потрійний стандарт. І в ціні на квиток у Тадж-Махал, і в ціні на дерев'яну скульптуру. Іноземці — головне джерело доходу...

Ганна ЛУКАНСЬКА.
Київ — Нью-Делі — Київ.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Наречена приймає вітання

Барабан закликає на весілля

Бери! Не помилишся!

Коли на льоду загорілися зірки...

(Початок на 3-й стор.).

І хоча фігуристів уже не оцінювали прискіпливі судді, глядачі заворожено завмирали від знаменитих підтримок і обертань спортивних пар, карколомного сальто Боналі (яке, до речі, досі заборонено виконувати на любительських змаганнях), відточених спіралей Бутирської, вишуканої хореографічної майстерності Крилової—Овсянникова, вродженого артистизму і експресії Конделоро. А наш співвітчизник, чемпіон Європи і бронзовий призер чемпіонату світу 1994 року В'ячеслав Загороднюк вийшов на лід в образі... Верки Сердючки, склавши гідну конкуренцію її автору Андрію Данилку. Побачили кияни і цьогорічні програми нинішніх провідних українських фігуристів — чемпіонів України минулого року Галини Маняченко та Антона Ковалевського, срібних призерів чемпіонату України 15-річної Юлії Бєлоглазової та Андрія Беха.

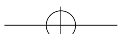
«Спочатку публіка була дещо здивована: хіба фігурне катання — це свято? Але з другої половини першого відділення уже всі почали відпочивати і приймати нас «на ура», — поділився своїми враженнями від виступів перед українською публікою Артур Дмитрієв, котрий, до речі, перший відгукнувся на пропозицію Віктора Петренка провести льодове шоу в Києві. А сам Віктор Петренко розповів про свої відчуття так. «Я не виходив на лід київського Палацу спорту вже рівно десять років, — сказав він в інтерв'ю «ГУ». — Спочатку я дуже хвилювався, але тільки-но пішла музика і почав виконувати свою програму, все стало на свої місця. І, прислуховуючися до реакції глядачів, котрі підтримували і підстьобували мене, я полетів... Я у захваті, бо вийшло все, що планував». Організаційну частину проекту взяло на себе «Гала-Радіо». Віктор відповідав за колектив спортсменів і зізнається, що зібрати іменитих профі було нелегко. «Але я знаю всіх у світі фігурного катання, всі знають мене, тож багато спортсменів із задоволенням відгукнулися на мою пропозицію і цим висловили своє ставлення до мене і до українського фігурного катання загалом», — каже В. Петренко.

Спочатку в Києві хотіли провести дві вистави, однак, щоб звести фінансовий ризик до мінімуму, зупинилися на одній. Ідея себе виправдала, а кошти, зібрані від шоу, буде передано лікарням для дітей-«чорнобильців». Віктор Петренко хоче зробити такі свята фігурного катання в Україні традиційними, однак поки що побоюється оприлюднювати свої плани.

А завершилося льодове свято на гіркуватій ноті. На краю льодового поля Палацу спорту виникла величезна калюжа, а зі споруди, з якої, вочевидь, мав звитися угору під час фінального параду учасників феєрверк, так нічого і не виникло... Мабуть, це тривожний дзвоник для всіх, хто відповідає в нашій державі за розвиток спорту, спортивних споруд і, зокрема, льодових ковзанок, які нині, на жаль, перебувають у дуже занедбаному стані. Наприклад, юним фігуристам з ДЮСШОР, в яких о 6.30 ранку розпочинаються тренування на ковзанці «Сокіл», через борги за електроенергію доводиться кататися при аварійному освітленні, доки за вікном не розвидниться... Невже нікому не потрібно, щоб на льоду загорілися нові зірки?

Юліана ШЕВЧУК,
Анастасія СИРОТКІНА (фото).

ПЛАТНЕ ЗДОРОВ'Я У СФЕРІ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

На прийомі у головного лікаря країни

«Враховуючи реальність, ми не можемо говорити про безоплатну допомогу»

На минулому тижні у № 237 (3237) «ГУ» спробував дати оцінку сучасному станові вітчизняної медицини. Цей аналіз мав грунтуватися на інтерв'ю з Міністром охорони здоров'я України Андрієм Підаєвим. Ми довго чекали відповідей від пана міністра на поставлені «ГУ» запитання про реформування очолюваної ним галузі. На жаль, деякі з них в електронному вигляді редакція отримала вже тоді, коли номер було зверстано. Все-таки «Платне здоров'я в сфері медичних послуг» вважає за необхідне ознайомити читачів з позицією головного лікаря країни щодо деяких ключових аспектів реформування системи охорони здоров'я. Отже, пропонуємо відповіді ***Андрія ПІДАЄВА*** *на запитання нашої газети, які не ввійшли до аналітичної добірки про стан вітчизняної медицини минулого тижня.*

Репродукція (Укрінформ).

Запитання: Чи дійове введення соціального медичного страхування в нашій країні? Деякі експерти стверджують, що за низького рівня життя населення ця система малоефективна. Ваша позиція з цього питання: назвіть, будь ласка, чинники «за» і «проти» впровадження соцстраху у вітчизняну медичну практику.

А. Підаєв: У кожній державі, незалежно від її політично-адміністративного устрою та соціально-економічного розвитку, організація охорони здоров'я є продуктом громадського споживання. Навпаки сформувалася класична формула: задоволення потреб громадян за наперед відомого браку ресурсів. Хочу ще раз наголосити: це стосується будь-якої держави, незалежно від економічного розвитку. Тому проблемами реформування системи охорони здоров'я переймаються не лише країни з перехідною економікою, а й країни Західної Європи та Сполучені Штати Америки. І основною складовою у процесі пошуків оптимального шляху задоволення потреб населення в медичній допомозі є ресурси із забезпечення та запровадження відкритих джерел фінансування.

Отже, можна зробити висновок: є крайня потреба солідарної участі органів влади, роботодавців і суспільства в організації надання медичної допомоги. Одним із механізмів запровадження солідарної системи і є обов'язкове соціальне медичне страхування. Для української системи охорони здоров'я, справді, це не є панацея від усіх хвороб, на які вона страждає. Але світ не придумав кращої формули попри ті недоліки, що ними нерідко, а то й безпідставно, дорікають системі обов'язкового соціального медичного страхування.

З нашої точки зору, прийняття відповідного закону заклало б абсолютно нові підвалини для значних конструктивних змін у функціонуванні сфери охорони здоров'я і було б поштовхом для розбудови національної системи. Нерідко ми чуємо, що це дасть можливість залучення додаткових коштів. Та ми знаємо, що населення, підприємства, страхові компанії вже сьогодні вкладають власні кошти під час отримання медичних послуг, зокрема і на придбання медикаментів. І ніде правди діти — на гонорари медичним працівникам. Тобто йдеться не так про залучення додаткових коштів, як про пошуки шляхів мобілізації коштів в системі через запровадження медичного страхування.

Крім того, не можна не рахуватися і з громадською думкою щодо позитивної оцінки солідарної форми забезпечення громадян медичною допомогою. І як приклад можна привести рішення громад селищ і міст в більш як у половині регіонів України про створення лікарняних кас. Уже сьогодні їх на теренах України більш як 150. Тобто громадськість підштовхує нас до необхідності запровадження солідарних принципів функціонування системи. Крім того, треба наголосити і на державному значенні такої ініціативи як важливої складової самоорганізації громадян під час вирішення соціальних проблем, до яких належать і проблеми в системі охорони здоров'я.

Запитання: Безоплатна медицина. Як вона буде (якщо буде) існувати надалі? Ваше ставлення до всіляких благодійницьких внесків, котрі сьогодні добровільно чи примусово сплачують громадяни під час отримання медичних послуг.

А. Підаєв: 49 стаття Конституції України справді декларує безоплатну медичну допомогу в комунальних і державних закладах охорони здоров'я. Але не можна трактувати прямо поняття безоплатності, як це зробив Конституційний Суд, не звертаючись до статті 95 Конституції України, де визначено, в яких обсягах фінансуються суспільні проблеми громадян. Враховуючи реальність, ми не можемо казати про безоплатну медичну допомогу. І це ні для кого не секрет, хоч як це прикро усвідомлювати.

Водночас треба відзначити позитивні зрушення щодо видатків на охорону здоров'я і на державному, і на місцевому рівнях. Це поступове збільшення видатків у 2002 році порівняно з 2001-м та збільшення видатків на 2004 рік порівняно з рівнем видатків на 2003-й. Таке збільшення не вирішує проблему в задоволенні потреб на медичні послуги. Та за правильного управління цими обмеженими ресурсами можна забезпечити принцип безоплатності при пологах, невідкладних станах, дітям. Що і робиться в тих регіонах, де і органи виконавчої влади, і організатори охорони здоров'я уважно ставляться до управління наявними ресурсами.

Серйозною проблемою сьогодні залишаються дорогі технології, що використовуються в медицині, які не можуть покриватися в повному обсязі за рахунок бюджетних коштів. Це болюча проблема і для Міністерства охорони здоров'я, і для громадян. Завдяки активній позиції уряду Міністерство охорони здоров'я реалізує кілька національних програм, що дає можливість забезпечити хворих на туберкульоз специфічними ліками, онкохворих — препаратами першого ряду, ВІЛ-інфікованих, котрі потребують антиретровірусної терапії, хворих на цукровий діабет. Крім того, придбання кардіостимуляторів, штучних суглобів та розподіл їх по регіонах дає можливість якщо не вирішити проблеми з дорогими технологіями, то хоч пом'якшити їх гостроту.

Мені хочеться, щоб читачі правильно зрозуміли: те, що було сказано, — не оптимістична нота міністерства, це об'єктивна оцінка того, що робиться і дає свої результати. Водночас ми розуміємо, що чималий тягар під час отримання медичної допомоги лягає на бюджет пацієнтів або їхніх сімей. А що стосується перспективи існування безоплатної медицини, то ми впевнені, що за допомогою залучення механізмів страхування ми зможемо досягти того, що люди під час отримання медичних послуг не сплачуватимуть безпосередньо за надані послуги, а ці витрати перекриватимуться за рахунок частково бюджетних страхових фондів, частково — роботодавців, частково — громадян.

Стосовно благодійності. До благочинних внесків я особисто ставлюся позитивно — як до вияву гуманності громадян. Але ж вимагання доброчинних внесків із пацієнта, який іде на лікування, а тим паче, коли ця добровільність під примусом, — до цього я ставлюся вкрай негативно. Але поки що наша реальність така, що просто негативним ставленням до цього явища проблему вирішити неможливо. Потрібні кроки з боку Міністерства охорони здоров'я, місцевих органів виконавчої влади для значних структурних змін у функціонуванні системи, що і планується Міністерством охорони здоров'я за підтримки уряду та депутатів здійснити в 2004 році.

Фото автора.

Інваліди кажуть «спасибі»

Майже шість з половиною тисяч осіб приймає за рік санаторій «Салют», побудований для інвалідів Великої Вітчизняної війни. У «Салюті», розташованому в одному з найпрестижніших в Одесі мікрорайонів — Аркадії, лікують інвалідів різних категорій, а також ветеранів війни і праці.

Тут усе продумано: і зручні пандуси для пересування на візках, і одно- та двомісні палати з обов'язковою гарячою водою в санвузлі. В одному будинку розміщено житловий та лікувальний корпуси, їдальню, аптеку, бібліотеку, пошту, переговорний пункт, клуб з обов'язковими танцями тричі на тиждень. У їдальні вправні кухарі попри не дуже великі кошти, що виділяє Міністерство праці і соціальної політики, примудряються готувати смачні дієтичні страви, годують 3—5 разів на день, намагаючись урізноманітнити дієту для пацієнтів із супутніми захворюваннями.

Офіціантка Світлана Ібрагімова **(на знімку)** вже 15 років працює в санаторії.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

ТЕРМОМЕТР

Ефективність сімейних амбулаторій очевидна. Як показав економічний аналіз роботи амбулаторій Кремінського, Слов'яносербського і Новоайдарського районів, загальна вартість прийому сімейних лікарів обходиться в 1,6 разу дешевше, ніж у поліклініці. Кількість направлень до фахівців і випадків госпіталізації зменшилася, а кількість відвідувань лікаря на одного мешканця, навпаки, збільшилася вдвічі. Сьогодні медичну допомогу за принципом сімейної медицини в Луганській області надають у 26 лікувально-профілактичних установах. 13 лікарів забезпечують медичну допомогу міському населенню, 14 — сільському.

Алла АНТИПОВА.
Луганська область.

Йоду забагато не буває

Причини і наслідки йодної недостатності обговорювали на всеукраїнському семінарі для медпрацівників, що відбувся в Миколаєві. Як зазначив у своєму виступі кандидат медичних наук, фахівець Інституту ендокринології (Київ) Віктор Кравченко, в Україні немає регіонів, в яких не розвивалися б йододефіцитні захворювання (ЙДЗ). Тому всі зусилля лікарів має бути спрямовано на їх профілактику. Насамперед потрібно переконувати населення в користі йодованої солі. Адже лише 18 відсотків населення України вживають її в їжу, а майже 40 відсотків українців узагалі не знають, для чого вона потрібна.

Як зазначали на семінарі, в Миколаївській області за останні роки втричі збільшилася кількість дітей, котрі захворіли через йодну недостатність. З 1998 року в 3,5 разу збільшилася кількість операцій на щитовидній залозі в дітей. Ухвалена 2002 року обласна «Програма профілактики йодної недостатності в населення Миколаївської області на 2002 — 2005 роки» передбачає вивчення стану забезпечення населення продуктами, що збагачені йодом, створення умов для зниження рівня ЙДЗ, розробку нових технологій виробництва йодозбагачених продуктів. На жаль, як зазначають фахівці, цю програму виконують не повною мірою.

Олена ІВАШКО.
Миколаїв.

ЕКСПЕРИМЕНТ

Щоб нація була «зубата»

У наших жінок зуби кращі, ніж у чоловіків. Це з'ясувалося під час проведення акції «Blend-a-med Здорова Україна». Її проводила компанія «Проктер енд Гембл» спільно з Асоціацією стоматологів та за підтримки Національного фонду соціального захисту матерів та дітей «Україна — дітям».

Так, майже 6,5 тисячі осіб пройшли безплатний стоматологічний огляд і отримали рекомендації стоматологів. Пересувний центр побував у Києві, Харкові, Дніпропетровську, Львові, Чернівцях, Одесі та Ялті.

Пацієнтів тестували на наявність семи ознак нездорових зубів: карієс, наліт, хвороби ясен, зубні плями та камінь, карієс оголених частин коренів, несвіже дихання. «Найзубатіші» люди, як з'ясувалося, — в Ялті. На другому місці — одесити. А найгірші зуби, переконані фахівці, у дніпропетровців.

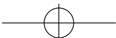
Магазин для... хворих

Спеціалізований магазин для хворих на цукровий діабет відкрито у Вінниці. Як пояснив головний лікар обласного ендокринологічного диспансеру Пилип Прудиус, повноцінне харчування для хворих з таким діагнозом — велика проблема, бо не завжди вдається дістати необхідні продукти.

Є на прилавках і дитяче харчування. Представлено прилади для визначення вмісту цукру в крові. До речі, це покупці зможуть перевірити в магазині.

32 тисячі хворих на цукровий діабет налічується в області. З них п'ять тисяч — інсулінозалежні.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

Від ведучої

Сьогодні ми розповімо вам про дещо особливе. І пікантне, і гостре. Нинішня «Далі буде» виходить під умовною назвою «Перли». В ній — і про справжні діаманти, і про особисті відкриття, і про людські можливості. Одне слово, ми спробували віднайти різні перлинки у життєвих мушлях. Адже навіть у звичайних річкових беззубках іноді утворюються коштовності.

Ірина БУЛАНЕНКО.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

ВИПАДОК

Краще «полювати» на татові подарунки

Зима. Всю ніч йшов лапатий сніг, і все довкола опинилося під пухким білим килимом. Я прокинулася ні світ ні зоря, бо сьогодні особливий день: тато — завзятий мисливець — пообіцяв взяти на полювання. Швиденько вдяглася і вибігла на вулицю, де під вікном уже бурчав «Буран» і ми вирушили, як мені здавалося, в казкову подорож.

Виїхали в поле. Небо — чисте і ясне, лише зрідка там з'являлися великі сніжні хмаринки. Раптом з лаптуру (так зветься в нас ліс) вибігла лисиця, а побачивши нас — щодуху почала втікати. Ми — за нею. Тато доручив мені керувати «Бураном», а сам сів позаду і дістав рушницю. Я, мабуть від хвилювання, натисла на газ — і тато, який ще не встиг добре вмоститися, мало не гепнувся на землю. А лисиця тим часом бігла дедалі швидше. Вона була така гарна з яскравою жовтогарячою шерстю і великим хвостом! Я молила Бога, щоб цій красуні вдалося втекти... У цей час пролунав постріл, але тато не влучив. «Хух, от і добре... Але ж я на полюванні і маю повернутися зі здобиччю» — подумалося мені. Ще один постріл. Лисиця повернула до лісу. «Буран» зупинився. На снігу виднілися сліди крові. Ми йшли по сліду і врешті надибали на вражену кулею здобич. Татові очі засяяли — день пройшов не марно! Він —щасливий, хотів сфотографувати мене з лисицею. А мені було не до позування перед об'єктивом, у мене навернулися сльози...

Удома я довго не могла заспокоїтися. І для себе вирішила, що це перше й останнє моє полювання. Вбивати тварин — і жорстоко й безглуздо.

Іринка ЗАСЛАВЕЦЬ, школярка.

Полтавська область.

Цього дня

■ 1702 р. У Москві почала видаватися перша газета — «Ведомости». ■ 1877 р. Народився Данило Щербаківський, етнограф, археолог. Зібрав для Київського історичного музею більше 30 тис. експонатів. ■ 1903 р. Авіаконструктори брати Райт зі США здійснили перший у світі успішний політ на літаку тривалістю 59 секунд. ■ 1923 р. В СРСР запроваджено службу дільничних міліціонерів. ■ 1942 р. У Лондоні, Москві й Вашингтоні опубліковано декларацію протесту 12 країн, в т. ч. СРСР, проти злодіянь гітлерівців стосовно євреїв. ■ 1951 р. На екрани вийшов фільм Ігоря Савченка «Тарас Шевченко».

ДМИТРОВІ ІСТОРІЇ

Музичні сантименти

Сусідська Мазурка, мініатюрна болонка, наче виправдовувала своє ім'я, була дуже перебірлива в музичних уподобаннях. На неї не діяли ані фуги Баха, ані сучасні виверти на інструментах.

Але пісня з дитячої телепередачі «На добраніч, діти!» кидала собачку в транс. Щойно томливий чоловічий голос починав оповідати про прикордонника, який не спить, і про висоту, що наснилася пілоту, як навколишній світ переставав існувати для Мазурки. Вона заводила очі, присідала на задні лапи і починала задушевно вити. До закінчення пісні вивести її з цього стану було просто неможливо — хоч тягніть за хвоста чи давайте щигля в ніс.

Минув час, «На добраніч, діти!» канула в Лету разом із піснею. Мазурка замовкла. Що їй тільки не вмикали, трансу не спостерігалося. Але якось у передноворічній музичній телепередачі пролунала відома американська пісенька «Джангл беллз», дуже модний тепер і в нас новорічний мотив. На Мазурку він подіяв унікально. Собака на мить прислухалася, раптом дико заверещала і кинулася під шафу! Такого з тихою і ласкавою Мазуркою зроду-віку не бувало. Бідна тварина відмовлялася вилазити зі схованки, голосно й агресивно гарчала. І згодом, чуючи навіть у телевізійних рекламних роликах ненависний мотив, Мазурка демонструвала цілковите неприйняття західної культури.

Мій друг Сергій, у принципі, ніколи не був меломаном, і йому було байдуже, що слухати. Та коли ми розмовляли на теми музики, він все-таки повідав історію зі свого життя.

А було так. Сергію, молодому офіцеру, перед Новим роком доля приготувала сюрприз — треба було їхати на нове місце служби. З рідної України через півконтиненту на Північ, на Нову Землю. Найприкріше те, що в родині очікували поповнення — дружина Сергія Таня була вагітна. А розлучалися вони щонайменше на півроку. І от у передноворічні дні дружина проводжає убитого горем Сергія на літак, настрій у обох самі розумієте який. Дружина простягає плейєр і аудіокасету — мовляв, гарна рок-група, вдалий концерт, слухатимеш дорогою, адже шлях неблизький.

У літаку у всіх передсвятковий настрій, хто на Новий рік до родичів летить, хто ще куди. Сергій упав у крісло і увімкнув плейєр. Це була група «Агата Крісті», пісня на слова однієї з глав повісті Булгакова «Собаче серце». І от, коли літак відривався від рідної української землі, у навушниках пролунали слова: «Спасибо, кончено, прощай, Москва...». І хоча справа відбувалася зовсім не в Москві, у Сергія на очах виступили сльози. Та це були квіточки, справжню істерику спричинив приспів. «Братцы-живодеры, за что же вы меня?!...» — відчайдушно репетував співак, і молодий офіцер у новенькій військовій формі рюмсав, як дитя, перед очима здивованих пасажирів...

Ваш ФІГУРНИЙ.

ПРЕМ'ЄРИ

Вогонь, посланий з небес

Таке незабутнє видовище Київ побачив, мабуть, уперше! Чоловічий модерн-балет Вадима Прокопенка «Guys from Heaven» («хлопці з небес») у столичному театрі оперети презентував нову сольну програму «Пластика вогню».

Легкий, як крильце метелика, пристрасний і запальний, як саме кохання, виблискував на сцені його величність Танок під музику улюблених мелодій. Мить — і кипучий угорський чардаш легко звільнив дорогу розмірному іспанському болеро, той змінив номер, музичним супроводом для якого став модний пацифістський шлягер у виконанні Адріано Челентано, після чого на сцену висипали браві парубки в... лапсердаках та пантофлях, дуже зворушливо закружлявши «Хаву нагілу». А зал тим часом раз за разом вибухав оплесками і криками «бравісимо!». Майстерність і молоде завзяття хлопців із «GfH» мимоволі змусили кожного, затамувавши подих, зануритися у вир своїх таємних почуттів і водночас — що за нинішніх часів теж важливо — відчути справжню мистецьку насолоду.

Головним хоронителем загального мажорного настрою виступив досвідчений клубний шоумен Костя Гнатенко, який запропонував глядачам вишуканий поетичний колаж із творів Володимира Набокова, Бориса Пастернака, Зінаїди Гіппіус з ненав'язливим (утім, як же без цього!) вкрапленням і кількох власних рим. І, по-моєму, дуже навіть слушно зазначила Ольга Юнакова: «Коли люди невідривно стежать за спектаклем, сидячи з відкритими ротами і намертво прикипівши поглядом до сцени — це вже беззаперечний успіх».

До речі, на новий публічний «сольник» «Guys from Heaven» (перший, нагадаємо, було презентовано три роки тому) прийшли подивитися й інші, не менш популярні зірки естради: Ауріка Ротару, Наталя Могилевська, Каріна Плай, Асія Ахат, Юлія Лорд. Загальна думка така — дійство справді було на славу! А вже за дві-три тижні наші завзяті «хлопці з небес» вирушать у своє перше всеукраїнське гастрольне турне. Сподіватимемося, що незабаром про них дізнається весь артистичний світ. Тим паче, що подібні чоловічі шоу-балети нині є поки що лише в Англії, Японії та США. Тож, як то кажуть, — уперед і з танцем!

Едуард АМУРСЬКИЙ.

ЕКСПОНАТ

Знає собі ціну

Найбільший у світі чорний діамант Корлофф (на скляній підсвіченій пірамідці, всіяній маленькими діамантами) демонстрували в Києві. У діаманті 88 каратів, його страхова вартість перевищує 37 мільйонів доларів. Дорогоцінний камінь був власністю російської аристократичної сім'ї Карлових—Сапожникових, і був вивезений з Росії 1920 року. Діамант кілька разів змінював власників, аж поки потрапив до рук ювеліра, який вирішив відкрити свою справу. Нині Корлофф перебуває в банківському сховищі у Франції і вважається безцінним. Він не продається... Відтоді як діамант Корлофф потрапив до Франції, він залишав її лише вісім разів. До України камінь привезли на один день з метою презентації представники французького ювелірного дому «Корлофф», який отримав назву від імені діаманта.

Фото УНІАН.

КНИГА

Наука всіх наук — як обійти каюк

Цей заголовок належить не нам, а Миколі Лукашу. Будь-яка розвинена література має свій «усний жанр»: каламбури, римовані приказки, епіграми. Без цього література — однобока й неповна. Інша річ, що в літературі підконтрольній цей жанр приречений залишатися усним. Майстром такого жанру в нас свого часу був Микола Лукаш, геніальний перекладач, автор найкоротшої рими, яка найточніше характеризує ті часи: **«Десь є Досьє!»**. Лукаш називав ці свої твори «шпигачками». Вони справді були гострі й точні: **«Премія ім. Т. Шевченка в галузі поліцистики», «Концерт на замовлення стукачів».** Цитуємо ще: **«Є на світі всякі «... істи» — Завжди знайдем, кого з'їсти!»** Або: **«Як добре, що на світі є Москва — Всі голоси, падлюка, забива!»**.

Лукаш жив в епоху, яка сама була каламбурно-пародійною. Скажімо, в Києві (1950-ті роки) вийшов розкішно ілюстрований том «Дон Кіхота» — переклад... з російської(!) Василя Козаченка. Сам Лукаш переклав «Дон Кіхота» українською так, що переклад здається оригіналом. Але книга вийшла у світ тільки після смерті Лукаша. За життя йому лишалося хіба що підсміюватись:

Ой ти, боже мій,
боже істини,
Поможи мені, атеїстові!

Або:

Гей, Миколо, і охота
З себе корчить Дон Кіхота?

Він переклав ще «Декамерон», мріяв про «Гаргантюа і Пантагрюеля», й для цього все життя збирав українські міцні слова. Але цю колекцію по його смерті знищили — щоб не «компрометувати»! Втім, від «усного» Лукаша дещо залишилось. Недавно видавництво «Ярославів Вал» випустило Лукашеві «Шпигачки» з післямовою Л. Череватенка. Маленька, мов пачка цигарок, книжка. Її охоче розкуповують і читають:

Коли якась душа німа,
То значить — вже її нема.

Перечитуючи «Шпигачки», бачиш, що Лукаш часто діставав за живе своїх благополучних і надто серйозних колег. Комусь же оце було сказано:

Не переруджуйтесь
в людей,
Що скаженіють од ідей!

Хтось, мабуть, за це образився! А Лукаш не вгавав, говорив, що думав, хитро ховаючись нібито за цитати. І тоді виходило: **«Не годишся ти в поети, Як сказав великий Гете!», «Ти вже краще б не писав — Зауважив Мопассан».** Або: **«Забирайся звідціля! — Як сказав Еміль Золя...»** І наостанок:

У вас якийсь
паскудний звих,
Що голову морочите:
Я пам'ятник собі воздвиг,
А ви собі — як хочете.

Христофор ГРУША.

АКЦІЇ

Ви не знаєте, де наш музей? Біля ресторану!

Пресова програма «Музеї України» акції «Лідер народної довіри» обіцяє бути масштабною. Сьогодні в системі Міністерства культури України (не рахуючи приватних і відомчих) — 550 музеїв. Із них 18 мають статус національних. Але живеться їм, здебільшого, не вельми.

Будь-який керівник історичного, краєзнавчого чи мистецького музею вам скаже, що у фондах — сотні унікальних екпонатів, а виставляти їх ніде. Та й сховища то не опалюються, то вогкі, а то й взагалі на приміщення хтось око поклав. Над зарплатою музейних працівників взагалі хочеться плакати! От і вирішили журналісти, музейники, мистецтвознавці та ще чимало небайдужих привернути увагу громадськості до українських музеїв, об'їхати їх усі, подивитися, що там цікавенького і залучити спонсорські кошти, щоб оте унікальне побачили і наші нащадки (до речі, багато музеїв світу живуть саме за рахунок меценатів, та і в нас вже потроху ситуація змінюється на краще). У рамках програми видано низку журналів, зокрема, кілька номерів «Культура. Історія. Традиції», один із яких повністю присвячений музейному комплексу Переяслав-Хмельницького. Ще планується створити 25 альманахів — кожен розповість про музеї окремої області та Криму.

Справді, культура відвідування музеїв у нас дещо, м'яко кажучи, підупала. Програму презентували у Музеї гетьманства — знаному як будинок Мазепи. Директор музею Галина Ярова каже:

— Коли запрошуємо людей до нас, вони питають: «А де цей ваш музей?». — Кажу, на Подолі, поряд з рестораном «Текіла-хауз». — Знаю! — вигукують...

А музей — це ж як машина часу — зайшов і опинився у якомусь минулому столітті. Кожен такий осередок історії й культури має свої раритети. Гордість Музею гетьманства — навершя бойової булави XIII століття. А у музеї Григорія Сковороди в Переяславі-Хмельницькому є унікальна збірка стародруків. Серед них «Мапа України» кінця XVI століття, і Атлас світу, до якого, подейкують, японські історики мають кількамільйонний інтерес.

Ольга СРІБНА.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 0311235. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

